

برنجی سنہ

دور برنجی صالہ

دار الفنون
الکتابیات لکھنؤ

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

تشرین ثانی — ۱۹۲۶

شہزادہ باقی — اوقاف مطبعہ سی

۱۹۲۶

قبل الاسلام عربلرده اجتماعى عائله

عربلرك جاهليه دورينه عائده اجتماعى تشكىلاتىك تدقيقى دين اسلام تاريخى نقطه نظرندن حائر اهميتدر . اسلامك ياپدينى بويوك واساسلى انقلابى اطرافليجه قاورايه بيلمك ايچون اجتماعى حيات وتشكىلاتىك ماضيده كي حالى بيلمكه قطعى بر احتياج وارددر . بوتدقيقه اجتماعى حياتىك نومه سنى تحليل ايدن عائله دن باستلامق ضروريدير :

عائله ، انسانلرك دينى ، حقوقى واقتصادى تالفيلريله مناسبته دار بر مؤسسسه در . بوماه بتمده بر مؤسسسه نك دينى ، حقوقى واقتصادى تالفيلرك تحولاتنه كوره ده كيشمه سى بك طبيعيدر . ناصيل كه اجتماعى تدقيقات ده بزمه عائله لرك جمعيتلرله برابر تكامل ايتمش اولديغنى كوسترمكده در . هر جمعيت ايچون طبيعى اولان بو حالى عربلرده ده كوربيوروز :

عربلرك اسلامدن اولكي دينلرندن بحث ايدر كن ، بونلرك بك اسكى زمانلرده توتهمى بر حيات كچيرمش اولدقلىرىنى تأييد ايدن قرآن بولونديغنى سويله مش ، متعاقب دورلرده كي تكامل صفحه لرينه اشارت ايتمشك [۱] . حيات دينى ايله حيات اجتماعى نك متداخل اولدقلىرى بو دورلرده عائله ده طبيعى عبنى طريق تكاملى تعقيب ايتلشدر . عربلر توتهمى بر حيات ياشازن عائله سميه دن يعنى (قلان) دن عبارتدى .

جاهليه سميه سى ، بر نوع مشترك ملكيته مالك بر زمزمه حالنده ايدى . برابر قونوب كوچن بوزمزميه (حى) دينيليردى . (حى) ك داخلنده (آل) ناميله ، (آل) ك ايچنده ده (عيسال) ناميله كوچوك عائله لر واردى . فقط بو كوچوك عائله لر دينى ، حقوقى بر مؤيده يى يعنى اجتماعى برماهيق حائر دكلدى . آنجق فعلاً موجود هيئنلردن عبارتدى .

(حى) مرعاسى ، صومبى ، معبودى مشترك برغروبدى . هر (حى) ، (نخى فلان) نديه آنيلىردى . (آل) ، عبنى اووياچا ديرده ساكن اولان دهمه ، اوغوللر ، طورونلر وبونلرك چوجوقلرندن مركبى . (آل سفيان) ، (آل ابى طالب) ... كى . (آل) ك جاديرلرى سورولرى مشتركدى .

(عيسال) . كنجيه بوده زوج ، زوجه وچوجوقلرندن مركب اولان ازدواج هيئنلرى

[۱] قبل الاسلام عربلرك دينى : السهيات فاكولته سى مجموعه سى اوچونجى صايى :

ایدی . جاهلیه ده (آل) و (عیال) هنوز اجتماعی بر عاقله ماهیتی آله مامشدی . جاهلیه نکلا حارنده دینی بر رنگ کوروله مه مسی بونی تأیید ایتمکده در .

دیمک که جاهلیت دورنده عرب عاقله سی ، بری اجتماعی عاقله ، دیکری طبعی عاقله دیبه آیره بیله جگمز ایکی شکل عرض ایدیوردی . دینی و حقوقی بر ماهیتی حائر اولان (سمیه) ، اجتماعی عاقله ایدی . عربلر بو عاقله لری (بنی فلان) ، (بنی فلان) دیبه آیری یوردی . دینی و حقوقی بر ماهیتی حائر اولمسان (آل) و (عیال) ده طبعی عاقله ایدی . هر (آل) متعدد عیاللردن ، هر سمیه ایسه متعدد آللردن مرکبدی . جاهلیته ده (آل) و (عیال) ک اجتماعی بر ماهیتی یوقدی .

جاهلیه ازدواجلرنده قادیله اراککی بری برینه ربط ایدن نکاح دینی بر ماهیتی حائر اولمادیغندن قادین آنجق چوجوق دوغوردقن صوکر (عیال) . داخل اوله بیلیدی . بونک ایچوندرکه قادین چوجوق دوغورمه دن اول وفات ایدرسه زوجی تعزیه ایدیلیدی . چوجوق قادین دیت ویرمه محکوم اولورسه بودیتی قوجه سی دکل ، قادینک منسوب اولدینی سمیه اودردی . عربلر یالکز سمیه قرابتیه قیمت ویردکلرندن نظرلرنده صهری قرابتک بر موقعی یوقدی . حق آره لرنده حرمت مصاهرده موجود دکلدی . بناء علیه بر بابا نولنجه اوغلی اوکی آنالری آله بیلیدی .

آکلاشیلدیغنه کوره پک اسکی دورلرده (سمیه) یالکز (ذوی الارحام) دن عبارتدی . بو بزه ، او دورلرده کی سمیه لک مادری بر ماهیته اولدیغنی کوسترمکده در [۱] . فقط اسکی سمیه لر مادر یلک ماهیتلرینی غائب ایتدکن و سمیه لر آره سننده قان دعوالری باش کوستردکن صوکره ذوی الارحامی تشکیل ایدن اقربادن (عاقله) قسمی (عصبه) اسمنی آلمش و بصورتله سمیه لر ذوی الارحام و عصبه ناملریله ایکی قسم اولمشدر . شویله که : سمیه - عاقله پدری ماهیت آلدقن صوکره سمیه لر آره سننده باشلایان قان دعوالری ، مدھش مجادلرلی انتاج ایتدیکندن بالضروره (دیت) یولی آچیلمش و (عاقله) مؤسسہ سی تشکیل ایلشدر [۲] . چونکه سمیه لرده ولایت عامه بولونمادیغندن فردلرک حقوقنی آنجق

[۱] ذی رحم ، اقربا معناسنه در . رحم ، آنانک عضو مخصوصی اولدیغنه کوره عربلرک او دورلرده قرابتی رحمده اشتراک طرزنده تاقی ایلدکلری تظاھر ایتمکده در .

[۲] عاقله ، دیت باغلامی معناسنه اولان (عقل) دن مشتق و (دیت باغلا ییچی جماعت) معناسنه در . بو معناسنه کوره عاقله فردلری آره سننده قان دعواسی تساندی بولونان جماعت دیمکدر . عربلرجه بر عاقله به منسوب فردک ایشلدیکی جرمندن عاقله تک بوتون افرادی مسئول اولدینی کی بر فرده وقوع بولان

قان دعواسی قاعده سی تأمین ایدیوردی . قان دعواسی اصولنه کوره ، برفردك یابدینی بر جرمندن بوتون سمیه سی مسئولدی . تجاوززه اوغرایان برفردك انتقامنی ده یالکیز قانداشلیری دکل، سمیه نك بوتون فردلری آلمقله مکلفدی . ایشته بوفان دعواسی مسئله سندن طوغان عاقله نی تشکیل ایدن اقربا ، اولجه بوتون اقریایی جامع اولان (ذوی الارحام) آره سندن آریله رق (عصبه) نامنی آلمش [۱] ، ذوی الارحام ده عصبه خارچنده قالان اقریایه انحصار ایلشدر . عصبه ایسه بالعکس کنیشه لمش ، نسبی عصبه به برده سبی عصبه انضمام ایدمرک سمیه به خصوصی برماهیت ویرمشدر . سبی عصبه ، قانداش اولمیان صنعی اقربالری محتوبدر . فی الحقیقه جاهلیت عربلرنده درجه درجه اوزافلاشمق اوزره مشترک جدلرک ارکک طرفندن اولان ذریترلرندن تشکیل ایدن عائله کومه لرنده استلحاق ، مواخت و حلم طریقلریله کیرن یابانجیلرده بولونیوردی . چونکه عربلرده برآدم ایستدیکی بر یابانجی بی کندی نسبتنه الحاق وکندی عائله سی افرادندن عدایده بیللردی . بوکا (استلحاق) دینیلردی . الحاق اولونان آدم حر ایسه (دعی) نامی ویریلیر [۲] ، کوله ویا اسیر ایسه الحاق ایدن آدمک (مولی) سی اولوردی . عربلر دعی بی کندی عائله لرینک اوز اولادی کبی تلقی و میرانده حصه دار ایدر ، وفاتنده اوکا وارث اولورلردی [۳] . دوراسلامی ده ده استلحاق

تعرضک انتقامنی آلمقله ده بوتون عاقله داشلری مکلفدی . دیمک که تعرضه اوغرایان فردك انتقامنی آلتی اونک یالکیز آل وعیالنه دکل بوتون عاقله به توجه ایدیوردی . بو انتقام مطلقا تعرض اولان فرددن دکل اونک هرمانکی عاقله داشندن آینیوردی . انتقامک (دیت) له تلافیسی تقرر ایدنجه دیتی ویرمک وظیفه سی کبی دیتی آلتی حقیقه ده بوتون عاقله به حائد اولیوردی .

[۱] نسبی عصبه ، قانداش اولان اقریایی محتوی اولوب اوج نوعه آریلیر : عصبه بنفسه ، عصبه بغیره ، عصبه مع غیره . عصبه بنفسه برآدمک اوغوللرندن ، طورونلرندن ، باباسندن و باباجهتندن اولان ده ده لرندن ، قارداشلرندن قارداشلرینک اوغوللریله طورونلرندن ، عجمه لرندن و عجمه لرینک اوغوللریله طورونلرندن عبارتدر ، یعنی یالکیز ارکککاری محتوبدر . عصبه بغیره ، ارکک قارداشلریله برلکده بولونق اعتباریله عصبه اولان قادیلردر . عصبه مع غیره ایسه برقادیلردر که دیگر برقادیله عصبه اولمشدر .

[۲] دعی ، غنی وزننده اولادلق مناسنه در . [یقال هو دعی لک اذا کنت قد بنیته ویقال هو دعی ای معهم فی نسبه] .

[۳] جاهلیه دورنده وقوعه اولان استلحاقلردن بی امیه نك جدی اولان (امیه) نك (ذکوان) اسمنده کی کوله سنی کندی عائله سنه الحاق ایتسی کبی بعضیلری تاریخه کچمشدر . امیه بوکوله بی کندی نسبتنه الحاق ایدمرک اوکا (ابو عمرو) کنیه سی ویرمش ، (ذکوان) اوندن صرکره (ابو عمرو بن امیه) دیه آنیلمشدر . حضرت عثمانک والد جهتندن قارداشی اولان (ولید بن عقبه) ذکوانک ذریتلندن ایدی .

عن غنہ سنک بر مدت یاشامش اولدیغنی قناعتی ورن تاریخی بر حادثه واردر . فی الحقیقه امویلرک برنجی خلیفه سی (معاویه) نلک (زیاد بن ابیه) ی پدری (ابوسفیان) ک نسبته الحاقی ، جاهلیه نلک استلحاقی آ کدیران بر و افعه در [۱] .

حالف طریقله استلحاق بعضی اسباب داخلنده اولوردی . اسیر اولوب فدیة نجات ویرمه مک بواسابدن بری ایدی . بوکی اسیرلر کندیسنی اسیرایدن آدمک منسوب اولدیغنی بطنک تمغاسیله تمغالانیر و بوندن صوکره او بطن افراندن عد اولونوردی . بوکی اسیرلر (حلیف) دینلیردی [۲] .

[۱] بعضی مورخلر (زیاد) ک ابوسفیانک حقیقی فقط غیر مشروع اوغلی اولدیغنی ادعا و کیفیت شوصورتله تقریر ایتشلردر : « معاویه موقع اقتداری آلدیه ایتک ایچون دهات غربی کندیسنه طرفدار ایتک چالیشیرکن (زیاد) یده آلامغه اهمیت ویردی . طائف اها لیسندن (ابو مریم سلولی) اسمنده بر میخانه جی نلک شهادتیه اون ی پدری ابوسفیانک نسبته الحاق ایلدی . یعنی جلب ایدیلان (ابو مریم سلولی) و قتیه ابوسفیانک کندیسنه مراجعتله بر قوقوت ایستدیکندن زیادک والدیه سی (سمیه بی) کوتورمش اولدیغنه و بو مقارنتدن سمیه نلک حامل قالدیه زیاد ی دوغوردیغنه شهادت ایلدی . بو شهادت اوزرینه معاویه ده (زیاد) ک کندی قارداشی اولدیغنی اعلان ایلدی . فقط بو رواسته قارشی (زیاد) ک حقیقی نسبتی کوسترن باشقه بر ادعاده سرد ایدیلکده در : دینلیورک دهات عربدن (زیاد) ک والدیه سی (سمیه) اسمنده بر جاریه ایدی . سمیه زیاد ی (بنی ثقیف) موالیسندن (عبید) اسمنده بر کوله دن دوغورمشدی . فقط بوکوله مجهول بر فرد اولدیغندن ، عربلر ده ا چوقولغنده ذکا و درایتله نظر دقتی جلب ایدن (زیاد) ی کندی باباسنک اوغلی معناسنه اوله رق (زیاد بن ابیه) دیه یاد ایتشلردی . بوایکنجی ادعایه کوره ابوسفیان ایله سمیه آره سنده بر مقارنت وقوعی غیر وارد اولدیغندن (زیاد) ک معاویه نلک پدری ابوسفیانک نسبته الحاقی کیفیتنه جاهله نلک استلحاق عن غنہ سندن ملهم بر حادثه نظرله باقیله بیلیر عباسی خلیفه لرندن (مهدی) نلک هجری (۱۶۰) تاریخنده (زیاد) ک ذریتنک نسبتی تکرار (عبید) نسبته ارجاع ایتش اولسی معاویه دورنده بابیلان معامله نلک بر نوع ضرورلک اولدیغنی کوسترمکده در .

[۲] حلیف ، دعی دن آرزوق فرقلی ایدی . دعی ، طائفه نلک اوز اولادی کبی تلقی ایدیلیدی حالده حلیف حقنده کی تلقی بویه دکاسی . کرجه حلیف ده ادخال ایدیلیدی فصیله افرادی کبی میرانه داخل اوله رق اونلر قدر حصه آلیردی . فقط حلیف قتل ایدیلیرسه دتی بطنک اصیل افرادی کبی اولزیدی . حلیفک دتی اصیلک دیتنک نصف اولقی مقتضای تعاملدی . برده حلیف و محالفه یالکنز افراد آره سنده ذکل ، فصیله لر ، فخذلر و بطنلر آره سنده ده اولوردی . محالفه نلک بو صوکل شکل ی کدی کیره نصرت و مظاهرت ایچون متقابلاً عهد و پیمان ایتک صورتیه اولوردی . جاهلیه دورنده (بنی عبد مناف) ایله (بنی عبدالدار) آره سنده وظائف کعبیه اهلیت ادعاسندن چیقان اختلاف و منازعه اوزرینه قریش بطنلری آره سنده (حلف المطیون) و (حلف الاحلاف) نامرلیه بوما هیتمده ایکی محالفه عقد ایدیلش اولدیغنی سویله مشدک . یته جاهلیه دورنده قریش بطنلرندن بعضیلرینک مکده یرلی

مواخات ده حلقه مشابه اسباب عصبتدن ایدی . برعرب یابانچی بریله قارداشلاشیرسه اوکا حقیقی برادری نظریله باقار ومتقابلاً نائل میراث اولورلردی . مدینه یه هجرت نبویه پی متعاقب مکملی مهاجرین ایله یثربی انصار آره سنده ده بر مواخات عقد ایدیلدیکی تاریخاً مضبوطدر .

کورولیورکه جاهلیله دورنده حائله حقه ده کی تلقی بزم بو کونکی تلقیمز کی دکادی . اونلرده کنیشجه بر حائله اولان بطنلر تحول ایتمش برر سمیه دن باشقه بر شی دکلردی . یالکز بونلرده اسکی توتهم جد ، انسان و حقیقی جد اولمشدی . فقط بطنلر ؛ اعضاسنک ارتباطلری مشترک بر جدک وجودینه اولان اعتقادلری ، بطنه مخصوص صنمه قارشی یاسیلان دینی آیلره اشتراکری اعتباریله ، سمیه لکلرنی محافظه ایتمشلردی . قانداشلق اولقسنزین استلحاق ، حلف و مواخات طریقلریله فسیله وبطنه آلان فردلرک حقیقی عضولر کی طانمالرند سمیه لک تجلی ایتمکده در .

عربلرده کی بطن ، اسکی یهودیلرک (سبط) ی ، قدیم رومالیرک (ژنس Gens) ی ماهیتنده ایدی . سبط و ژنس ده اولدینی کی بطن اعضاسی آره سنده ده اقرابالغک یکنه نشانه سی اسمک مشترک اولمسندن عبارتدی . بواسطه اقرابالغک ضروری اولان بوتون مکلفیتلرنی مستلزمی : حق وراثت ، متقابل تعاون و اخذنار مجبوری کی قانداشلق ضروری اولاق مکلفیتلری استلحاق طریقله کیرن افرادده شاملدی . استلحاقله بر بطنه کیرن (دعی) ، روماده (تبی Adoption) - سوریه (ژنس) . داخل اولان (قلیه نت Client) دن فرقلی دکادی .

عصبه ، قان دعوا سندن دوغمش بر حائله ماهیتنده اوله رق ذوی الارحامدن آریلشدی . ذوی الارحام یالکز قانداشلری محتوی ایکن عصبه ده استلحاق ، حلف ، مواخات ، ولاء دنیلن طریقلره کیرمش صنعی اقربالرده واردی . بونلرک قراستلری ، منحصرأ ، هر فردک قانی هدر اولماق ایچون قان دعواسی تسانیه مالک بر زمره یه التحاق مجبوریتنده بولوبماسندن ایلری ککشدی . جاهلیت سمیه سنده بر عصبه یه داخل اولان فردلرک جمله سی بری برینک ولیسی ، بری برینک مولاسی ایدی . قصاص و دیت مسئله لرند ولی الدم سمیه نک بوتون

ویابانچی هیچ برفردی مظلوم بر اقامق ایچون عقد ایتمش اولدقلری (حلف الفضول) ده بوماهیتده ایدی . قبل الاسلام (یثرب) ده کی (اوس) و (خزرج) قبیله لرله یهودیلردن (بنی نضیر) و (بنی قینقاع) آره سنده ده بونوع بر حائله عقد ایدیلش اولدینی کورولمکده در .

فردلری ایدی. بناءً علیه دیت ویرمهک محکوم اولان او آدمک یاقین عصبه‌سی یوقسه اوزاق اولان عصبه‌سی بودیتی ویرمهک مکلفدی. بونک کی برآدمک وارثی اوله جق یاقین برعصبه‌سی یوقسه اوزاق اولان عصبه‌سی اوکاوارث اولوردی. جاهلیه سمیه سنک علامت ممیزه‌سی اولان قان دعواسی خصوصی بر اخلاق دوغورمشدی. بو اخلاق اساسی، یالکز سمیه داشلری مقدس و حقوقه مالک عد ایدرهک سمیه نك خارجنده قالانلره قارشى هیچ بر اخلاقی وظیفه طانیماقدی. غزوه لر، قبیله لرک وحشیانه مجادله لری بوندن دوغمشدی. قرآن ده (حیت جاهلیه) تعبیرله تقییح ایدیلن شی، جاهلیتک بو اخلاقیدر.

جاهلیه عربلرنده تشکلات اجتماعی

عربلر اسلامک، ظهور ایتدیکی عصرده شکل تجمع اعتباریله (عشیری جمعیت *tribale* *Société*) حالنده بولونیورلردی. فقط بو عشیری جمعیتلر شمال و جنوبده عینی شکل عرص ایتمیورلردی.

شبه جزیره نك شمال ووسط طرفلرنده کی بطنلر، توتهملری اونوتقهله برابرینه بر نوع سمیه حالنده بولونیورلردی. اسم اشتراکی اوزرینه مؤسس اولان بوسمیوی کومه لر کیندکجه اوزاقلاشان قرابت درجه لرینه کوره فصیله، فخذ، بطن، عماره و قبیله ناملریله متداخل بر ییغین تشکیل ایدیوردی. فصیله بر بابایایله اونک اولادندن متشکل کوچوک نوه ایدی. افخاذه فصیله لردن مرکب یعنی فصیلهیه نسبتله داها اوزاق قرابتلری محتوی بویوک عائله، بطن ایسه فخذلردن متشکل داها بویوک بر عائله ایدی. عماره بطنلردن، قبیله ده عماره لردن متشکل و یک اوزاق قرابتلری جامعدی. مثلاً (ابی طالب) ک اولاد و عیانندن عبارت اولان (آل ابی طالب)، بر فصیله ایدی. آل ابی طالب، آل عباس، آل ابی لهب کی فصیله لری جامع اولان (بنی هاشم) ده بر فخذ ایدی. بنی هاشم، بنی امیه کی فخذلری جامع اولان بنی عبد مناف ایسه بر بطن ایدی. بنی عبد مناف، بنی مخزوم... کی بطنلردن مرکب اولان (قریش) ایسه بر عماره، بنی قریش، بنی کنانه کی عماره لرک مجموعی ده (مضر) قبیله سنی تشیل ایدیوردی.

فصیله، فخذ، بطن و عماره لرک طویلانماسندن وجوده کلن قبیله یعنی عشیرت لرده سیاسی عضویت دکل بلکه کندیلری تشکیل ایدن سمیه - بطنلر کی هر افعوله یه الویریشلی بر اجتماعی عضویت شکلی کوستریورلردی. تاریخک شمال بادیه سیله حجاز، نجد و تهامه

قبیله لری یعنی عدنانیلری تشکیل ایدن ربیعهلر ، انمارلر ، ایدلر ، قضاعهلر و مضریلرله یئرلده کی اوسلر ، خزر جلر حقنده ویردیکی معلومات بونی تأیید ایتمکده در . فی الحقیقه بوقبیله لری تشکیل ایدن فصیله ، افخاذ ، بطون و عمار آرہ سنده کی رابطهلرک که وشه اولدینی و فردلرک کندیلرینی قبیله لرندن زیاده فصیله ، افخاذ و بطنلرینه یاقین بیلدکلری ویریلن معلوماتدن مستبان اولمقده در . تاریخ بطون و قبائل آرہ سنده کی نسب عصیتنک بونلردن بربرلرینه یاقین اولانلری نسباً اوزاق بولونانلر علیهنه برلشدیردیکنی ، حتی بر بطندن اولملرینه رغماً بر فخذنک ایکی فصیله سنک عصیت ساقه سیله دیگر فخذ علیهنه اتحاد ایتدکلرینی کوسترین بر چوق واقعه لر قید ایتمکده در . بو بزه عرب فردلرینک قبیله لرندن زیاده عماره لرینه ، عماره لرندن زیاده بطنلرینه و بطنلردن زیاده ده فخذلرینه مربوط اولدکلرینی اثبات ایلیمکده در [۱]. دیمک که شمال و وسط عربلری نظرند قبیله و عشیرت داها آز حائر شأیتدی . فردلر قبیله نک نفوذینی آز حس ایدیورلردی . تعبیر دیکرله بونلر سیمیه اساسی اوزرینه متشکل و تحلف ایتمه مش ابتدائی جمعیتلر حالنده بولونیورلردی . فقط مکده کی قریشله طائفده کی عربلر بونلره نسبتله سیمیه لکدن قورتولمش ، عشیری جمعیت حالته چیقمشلردی . بونلر آرہ سنده توتهمی منشألک بقایاسی غائب اولمشدی . قریش ، متعدد بطنلری (سیمیه لری) احتوا ایتمکله برابر کندی وارلغنک و وحدتنک شعورینه داها فضله مالکدی . مکہ ، قریش قبیله سنه ، طائف ده بعضی قریشیلرله ثقیف قبیله سنه دواملی بر مرکز اولمشلردی . قریشه مرکز اولان مکہ ، (قصی) دن اعتباراً بر بلده ، قریش قبیله سی ده بطنلردن مرکب عشیری بر جمعیت حالی آلمشدی . قریشی اداره ایدن (دارالندوه) شوراسی هر بطنک ایلری کلنلردن مرکب بر (سناتو) ایدی . (عبدالمطلب) ک حیاتنده سناتویی تشکیل ایدنلر (قصی) خانداننک رؤسای ایدی . بونلرک اداره سی بر اولیغارشی ماهیتنده ایدی . (عبدالمطلب) ک اواخر حیاته دوغرو مکہ سناتوسی اون اصیلزاده دن مرکب دی . بونلردن تشکل ایدن (دارالندوه) یه اونلر مجلس دینیلیدی .

اونلر مجلسی ، قصی طرفندن احداث ویا تأیید ایدیلن حجابیه ، سقایه ، رفاده ، لواء ، ندوه دن باشقه دیات ، سفارت ، ازلام کبی وظیفه لرله ایفا ایدردی . دیات ، جزالرک

[۱] قبائل و بطون آرہ سنده کی منافرت ، عائله نومسی اولان فصیله دن اوزاقلاشدجه کسب شدت ایدیوردی . اک چوق منافرت قحطانیلرله عدنانیلر آرہ سنده ایدی . اسلام تاریخنده بر چوق مظلم نقطهلر ، آنجیق عدنانی و قحطانی رقابتی ویا قبائل و بطون منافرتی نظر اعتباره آنجیق شرطیله ایضاح اولونه بیلیر .

تعین و مجرم لرك تجزیهی ، ازلام ده معبود (هبل) ك حكمنی تلقی به واسطه اولان مقدس او قلك محافظه سی وظیفه سی ایدی . بوسنا تویه آنحق قرق یاشنی ا كال ایدنلر كیره بیلیردی . كورولیور كه حجاز ونجد عربلری اسلامیتدن اول اشكال جمعیه نظر آك ابتدائی بر حالد بولونیورلردی . قریش ونخی ثقیف دن ماعدامی سیار بر حالد علی الاكثر نجد ، حجاز ، عراق و تهامه طرفلرنده دولاشیورلردی . میلادی آلتنجی عصرده دوعرو عدنانیلرك تشكیل ایتدك لری عشیری جمعیتلرك اك مهملری (ایاد) لر ، (ربیعہ) لر ، (قضاء) لر و (مضر) لر ایدی . ایادلر ، تهامه دن هجرت ایتدك دن صوكره عراقه كیده رك دور اسلامی ده انشا اولوان (كوفه) حوالیسندن یرلشمشلردی . فقط بالاخره ایران حكمدارلرندن خسرو نوشران طرفدن تشكیل وعراقدن اخراج ایدیلش اولدقلرندن بقیه لری قسماً (تكریت) وقسماً (موصل) حوالیسنه طاغیلمشلردی .

ربیعہ لر ، عراق حوالیسندن یرلشمشلردی . (ضیفه) ، (اسد) ، (عنزه) ، (جدیلہ) ، (نمر) ، (تغاب) ، (بكر وائل) ، (حنیفه) لر ... ربیعہ بطونندن ایدیلر . بونلردن (بنی حنیفه) و اواخر حیات محمدی ده ادعای نبوتله قیام ایدن (مسیلمة الكذاب) ، ایله برچوق خوارج یتشدد یرمش اولدینی كبی (بنی تغلب) دن ده ینه برچوق خوارجله عباسیلرك دور انحطاطنده برحکومت تأسیس ایدن (آل حمدان) چیقمشدر .

قضاءلردن دور اسلامی ده شهرت بولان بطن (بنی كلب) در . مضریلر ، حجازده دیگر عدنانیلردن داها كثر تلی و داها قوتلی بولونیورلردی . دور اسلامی ده اشتهار ایدن (بنی قیس) ، (بنی هذیل) ، (بنی كنانه) ، (بنی اسد) ، (بنی ذبیان) ، (بنی ثقیف) (بنی هوازن) ، (بنی سلیم) ، (بنی عامر) ، (بنی بهدلہ) و (بنی كلاب) ... مضریلرك اقسامندندی . بونلردن هر برینك كندینه مخصوص تمغاسی بولونیوردی . ده وه لره بده میرله نقش ایدیلان بوتغالره (میسم) دینیلردی .

جنوبی عربستانده (ین) و (حضرموت) منطقه لرنده کی عربلره یعنی قحطانیلره كلنجه ، بونلر شمالیله نسبتله كرچه عشیری جمعیت حالندن چیقمش فقط هنوز برملت شكلی آله مامشلردی . بورالرده کی قبیله لر كندی شعورلرینه داها فضله مالك و یرلشمكه متوجه بولونیورلردی . فقط هنوز متعضومت درجه سته چیقامامشلردی . اجتماعیات علمنده (داغینیق ملت) دینیلن شكلده بولونیورلردی . (مأرب) ، (ظفار) ، (صنعاء) .. کی مركزلر تشكیل ایتش ، عشائر ك تجمعی حقیقی بر امارت (قراللق) شكلی آلمشدی . امارت

داخلنده قرون وسطی آوروپاسنده کی دره بکلمکره مشابه (محمد) لر و (مخلاف) لر بولونیوردی .

محمدلر یعنی یورتلر بروپا متعدد قصرلری اختوا ایدیوردی . قصرلر ، قرون وسطی ده آوروپاده کی بارونلرک ، قونتلرک شانولرینه بکزییوردی . بونلردن صنعاده کی (قصر غمدان) ایله (قصر ناعط) ، (تافم) ده کی (قصر ریده) ، مأرب ایله صنعاء آره سنده کی (قصر صرواح) ، مدرده کی (قصر مشعب) و (قصر عامر) ک انقاض و خرابه لری حالا موجودر .

محمدلرک حاجی اولان امیرلره (اذواء) دینیلیوردی . مخالفلر ده بروپا برقاج محمددن مر کبدی . محمدلرک صاحب لری ده (اقبال) عنوانیله یاد ایدیلیوردی . اقبال ، اذواء دن دها بویو کدی . فقط هرا یکی صنف ده امور داخلیه لرند مستقل بولونیور ، حمیر حکمدار لری نی متبوع طانیور لر دی . اقبال و اذواء ایله (تبع) آره سنده کی مناسبت قرون وسطی ده آوروپا ده دره بکلمریله قرالار آره سنده کی مناسباته مماثلدی .

اسلامک ظهوری صره لرند قحطانیلرک اک مشهور قبائلی (حمیر) ، کهلان) ، (ازد) ، (غسان) ، (مازن) ، (اوس) ، (خزرج) (خزاعه) ، (بجیله) ، (خثعم) ، (همدان) ، (طی) ، (لحم) ، (کنده) و (اشعر) قبیله لری ایدی .

عشیری عرب جمعیتلرند ریاست و امارت ، عصیت ، نفوذ و سن اوزرینه مستنددی . بوندن طولایی رئیس لرینه (شیخ) دیرلر دی . عصیت و نفوذ ده معادل اولانلردن اک یا شلیسی ریاسته کچردی . رئیس انتخابنده اختلاف ظهور ایدرسه کاهنلره مراجعتله قرعه آتدیریلیر ، رقیبلردن کیمه قرعه اصابت ایدرسه اوشیخ اولوردی . غزوه ایچون برقاج قبیله اتحاد ایتدکاری زمانده عمومی ریاست ایچون او قبیله لرک رئیس لری آره سنده ینه قرعه چکیلیردی . قرعه هانکیسه اصابت ایدرسه حرب مدتیجه عمومی رئیس او اولوردی .

شیخلر ، امیرلر مطلق برحا کیمه مالک اولقله برابر سربازانه بر استبداد کو سترمز لردی . عرب تعاملنه کوره قبیله نك ایلری کلنلریله استشارده بولونور ، تقرر ایدن اساسلره کوره حرکت ایدردی . رئیس لر ، هر صنف خلقله کورشور ، اولنرله بر آرا ده اوطور لرلر دی . شیخ و امیرلرک مظنطن عنوانلری اولمزدی . بدوی ، امیری و یا شیخی ایله قونوشور کن اوکا اسمیله ونهایت کینه سیله خطاب ایدردی . بونلر ده کوروشدکارینه توجه و تکریم کو سترمک ایستدکاری زمان (برابر زاده م) ، (عم زاده م) ... کی خطابلر ده بولونورلر دی . عربلرک ایلاک خلیفه لر حقنده کی تلقیلر نده و ایلاک خلیفه لرک طرز حرکتلر نده بو تعاملک تمادیمی کورولمکده دره .

قبل الاسلام عربلرده صنوف اجتماعیه

جاهلیه دورنده عربلر اجتماعی حیات اعتباریه (احرار) ، (اسرا) و (موالی) ناملریله اوچ صنف عرض ایدیورلردی . سمیه لری ویا عشیری جمعیتلری تشکیل ایدن ارکک وقادینلر احرار صنفی تشکیل ایدیورلردی .

احرار . — عینی طرزده یاشایارق بطن ویا قبیله نك مشترك اسمنی طاشیان عینی حقوقی حائر فردلر ایدی . بونلر برابر کوچ ایدر ، غزوه لره برابر کیدر ، هرخصوصده مشترك و مساوی برحیات یشارلردی . یالکیز کاهنلر و شاهلر کی ارواحله مناسبتدار صاییلانلرله غزوه لره جسارت وعضوی قوتلریله تفرد ایدنلر دیکرلره نسبتله ممتاز صاییلیرلردی . فقط بونلرده معیشت و حقوق اعتباریه دیکرلرندن آیرلمازلردی . یالکیز مکده (قصی) خاندانندن اولانلر احرار فوقنده برزادکان صنفی تشکیل ایدیورلردی . (شرفاء) دیه آیریلن دارالدوه هیئتتی تشکیل ایدن اونلر ، بواصلیزاده لرك عائله رئیسلی ایدی .

اسرا ، احرارک حائر اولدینی حقوق و شرفدن محروم اولان صنفدی . بوصنف کوله لره جاریه لردن متشکلدی . اسرا ، یا حرب اسیرلرندن اولور ویا صاتون آلینیردی . اسیر تاجرلری حبشستاندن ویا محاورمملکتلردن کتیردکاری کوله و جاریه لری معین موسملرده قورولان بنایرلره کوتوره لك صاتارلردی . عدنانیلردن اسیرتجارتی ایدنلرک الکهمی قریش قبیله سی ایدی . (فجار) محاربه سنده قریشك رئیس اولان (عبدالله بن جدعان) جاهلیه دورینك اك مشهور اسیر تاجرلرندن بری ایدی .

اسیرلر . — امتعه و اموال کی آلینوب صاتیلدقلری کی ارث طریقیله ده انتقال ایدرلر دی . بعضاً هدیه ایدیلیر . ویا کلین مهری اوله رقده ویریلیردی [۱] . کوله لر صناعت و تجارتده ، حربده استخدام اولونورلردی . کوله لرك برده (قن) دینیلن صنفی واردی که بونلر رومالیلرک (سرف Serf) لری کی زراعتله اشتغال ایدر ، اراضی ایله برابر صاتیلیرلردی . عرب جمعیتی کوله لری دون برصنف عدایتدیکندن جزالریخده حرلرک جزالرینك نصفی اوله رق قبول ایتمشدی .

عرب تعاملی جاریه لردن طوغان چوجوقلری ده اسیر تالق اییدیورلردی . یالکیز بو

[۱] عرب شاعرلرندن مشهور (بشار بن برد) والده سیله برابر مهر میانه ادخال ایدیلن کوله لردن ایدیلر . وزیرلن معلوماته کوره بشار ایله والده سی ازد قبیله سندن بر آدمک کوله و جاریه سی ایدیلر . بوآدم (بنی عیل) دن برقبیله ازدواج ایدرکن شاعره آناسنی مهر اوله رق ویرمشدی .

چو جو قمر آره سنده دکی و ممتاز چیقانلری بابالری ایستلرسه کندی نسیلرینه قبول ایدرک اولاد اعلان ایدم بیلرلردی [۱]. جاهلیت ده کوله و جاریه لک حیانی پک فجیع و جدا تحمیل سوز ایدی. حقلرنده بار بارجه معامله ایدیلر، حیوانانندن داها دون طو تولورلردی. اقدیلری، بلا قید و شرط حیاتلرینه حاکم اولورلردی. صاحی ایسترسه کوله ویا جاریه سی نولجه یه قدر دوکر، آئی، قولاغنی، بورتی کسر، کوزینی چیقاریر، حتی تولدوروردی.

بو تون بو ظالمه قارشى هیچ بر طرفدن هیچ بر صورتله دوچار مسئولیت اولمزدی. چونکه عرب جمعیتک عرف و تعاملی بو بد بختلر ایچون هیچ برحق طایمزدی.

موالی. — جاهلیت ده موالی حرله لر کوله لر آره سنده وسط بر صنفدی. موالی آزاد ایدیلش کوله لرلردی. بر آدم کوله ویا جاریه سی آزاد ایدرسه آزادلی صاحبک موالی اولور، صاحبک بطن و قبیله سینه منسوب صاییلر، اقربا ماهیتنده تلقی اولونوردی. موالی، عتق، عقد و رحم مولالری اولوق اوزره اوچ نوع ایدی :

عتق موالی. — کوله ویا جاریه ایکن آزاد ایدیلن اسیره عتق موالی دیرلردی. بونلر حرب اسیری ایسه لر اعتاق ایدیلهدن اول کالکلی کسیره لک آلوردی. بوکا کل هرکم ده اولورسه آزاد ایدیلن اسیر اونک موالی اولوردی [۲]. فقط صاحی کوله یی باشقه سینه عاقل اولمامق اوزره آزاد ایدرسه بونوع آزادلیلره (سائیه) دینیلردی. سائیه لر ماللری ایسته دکلی یه قویا بیلرلردی [۳].

عقد موالی. — عقد مولالنی بر آدمک دیگر بر آدمه مخالفه ویا مخالفت کی بر

[۱] اسیره لدن دوغوبده پدرلی طرفندن اولاد اعلان ایدیلن چو جو قمر کوله صاییلرلردی. عرب شعرا و قهرمانلردن (عترة العبی) ، پدری (شداد) ک جاریه مستقر شه سی اولان (زبیه)، دن دوغومشدی. شداد اولجه اوغلنی کوله عد ایتش، فقط شعر و جنک آورلکده شهرتی شایع اولنجه اولادی اولدیغنی اعلان ایلشدی.

[۲] کوله صاحبلی بعضا کوله لری ایله بر مقاوله عقد ایدر و بو مقاوله ده کوله نیک بهامی طرفینک رضاسیله تقدیر اولونوردی. کوله اقدیسینه آره سنده تقرر ایدن مبلغی معین زمانده ویرکی تمهد ایدرک کندی کندی صاتون آلیر و بو صورتله آزاد اولوردی. بوکا (مکاتبه) دینیلردی.

[۳] اصحابدن (مولی ابوحنیفه) دیه مشهور اولان (سالم) بو صورتله آزاد ایدیلن کوله لدن ایدی. کندیسی اصلاً (اصطخر) اهالیسندن اولوب (ابوحنیفه بن عتبه) نک زوجیسی (بثینه) نک کوله سی ایدی. (بثینه) کندیسی (سن سائیه نک!) دیه رک آزاد ایتشدی. انانی وفاتنده حضرت عمره کندیسه برخلف کوسترمسینی سوبله یلره، صاغ اولسه ایدی خلافته مولی ابو حنیفه یی نوصیه ایتدیردم، دیمش اولدیغی شهروردر.

صورتله انتساب ایتسیله اولوردی. بوموالی به (حلف) ویا (اصطناع) مولاسی دینیلیردی. قبل الاسلام (یثرب) ده کی یهودیلر هر هانکی بر تجاوزدن مصون قالمق ایچون (اوس) و (خزرج) بطنلریله مولالری اولدقلرینه دائر محالفه عقد ایتمش و بو صورتله اونلرک عقد موالیسی اولمشلردی.

رحم مولاسی. — رحم مولانی، بر بطن مولاسنک باشقه بر بطن مولانندن برقادینه ازدواج ایتسیله اولوردی. مثلاً بنی مخرومدن برینک مولاسی بنی هاشم مولانندن برقادینه اوله نیرسه بو آدم کندیسنی بنی هاشم موالیسندن عد ایده بیلیردی.

عرب تعاملنه کوره موالی، کوله لرك فوقده، حر لرك دوننده بر صنفدی. یعنی بونلر کوله لر گي آلینوب صائیه مزلردی. فقط، (حر) کی ده دکلردی. ازدواج و میراث خصوصلرنده حر کی معامله کورمزلردی. مثلاً موالی حر بر قیز ویا قادین ایله ازدواج ایده مزلردی. مولانک دتی حرک دیتنک نصفی ایدی. قصاصلرده حرک نصف جزاسیله تجزیه ایدیلیردی. تعامل، موالی حقنده؛ ولانک نوعنه کوره متحول بعضی احکامده تثبیت ایتشدی. بوا حکامه کوره عتق مولاسی وارث اوله مازدی. فقط مولانک مالنه اوننی آزاد ایدن آدم وارث اولوردی. حالبوکه عقد مولاسی نه وارث نه ده موروث اولوردی. رحم مولاسی ایسه هم وارث، همده موروث اولوردی.

جنوبی عربستانده احرار، موالی و اسرادن باشقه یرده (ابناء احرار) دینیلن بر صنف خالق واردی. بونلر، حبشیلری یمندن طرد ایدن ایرانیلرک اولادنندن تشکیل ایتشلردی: همیریلردن (سیف ذی یزن) حبشیلره قارشلی ایران کسراسنه مراجعتله استمداد ایتمش و کسرانک ویردیکی عسکرله حبشیلری یمندن طرد ایلشدی. بو عسکر یمنده قاهره قوره مش و (سیف ذی یزن) ک قتلندن صوکرایمن اداره سنی آللرینه آلشلردی. عربلر، بونلرک ذریتلرینی ایرانلی موالی و اسرادن آیرمق ایچون، کندیلرینه (ابناء الفرس الاحرار) دیشلردی [۱].

[۱] عربلر دورا سلامی ده عراق و شامه کلرک بیرلشمش اولان ایرانیلرده، کندیلرندن تفریق ایچون، بولوندقلری حوالی به کوره آیری آیری اسملر ویرمشلردر. مثلاً (بصره) ده بیرلشن ایرانیلره (اساوره)، کوفه ده کیلره (احامره)، جزیره ده کیلره (حضارمه)، شامه ده کیلره ده (جراجه) نامنی ویرمشلردر. عرب غرور و عصیانی عرب اولمالاری عربلره هم مرتبه کوره مدیکندن عربلرک تقوق و رجائتی کوسترمک ایچون عجملری بوکی اسملره تفریق ایتدیرمشلردر.

جاهلیه ده قادینلر

قبل الاسلام عرب هیئت اجتماعیه سنده قادینک حائر اولدینی حقوق وعائله ده اشتغال ایلدیکلی موقعتک درجه سنی واضح بر صورتده تعیننه حادم وثائق مع التأسف یوق دینله چک قدر آزدر . برکت ویرسون که کرک جاهلیه دورینه عائد بعضی اشعارده کی قیدلر و کرک بدایت اسلامده بر حیات اولان بعضی قادینلر حقتنده ویریان معلومات بو خصوصده بزی آز چوق تنویر ایده چک بر ماهیتده در .

قط اولاشوراسنی سوبله یلم که حضرت محمدک نشر دینه باشلادینی عصرده قادین ، یر یوزنده کی بوتون اقوام آرمسنده حقارت وذل واسارت آتنده بولونیوردی . اشراف صنفه منسوب قادینلر آز چوق مستثنا عدایدلمک شرطیله وضعیت عربلر دهده بوبله ایدی . دیگر قوملرده اولدینی کی عربلر دهده قادینک هیچ بر رأی و سیاستده ، هیچ بر تدبیرده ارککه اشتراکی هان یوق کی ایدی .

حق (قرؤ) یعنی عادت زمانده بر قادینله برلکده بر اوده اوطور من اولنرله برابر بیوب ایچمز لردی . قادین عادت کورونجه اودن چیقاریلردی [۱] . قادینلری بوشاد قدن سوکره بعضاً اولنری تعذیب ایچون باشقالریله ازدواجلرینه مساعدده ایدلمزدی .

عشیری جمعیت حالنده یاشایان عربلر ؛ چول حیاتنک ایجاباتی اوله رق ؛ و قترینی دائمی غزوه و مجادله ایچنده کچیر سیور لردی . چولده بر بطنک وبا بر قیلله نک نفوذ وسطوتی ، رفاه و ثروتی آلی سلاح طوتابیلن افرادک عددیله متناسبدی هانکی قبیله داها چوق محارب چیقارایلیرسه اموال غنائمی الک چوق اوقیله طویلار ، چول خاکی اوزرنده الک قدرتی سلطه اونک اولوردی . بو حال عرب هیئت اجتماعیه سنده قادینه نسبتله ارککک داها زیاده مرغوب اولسنی استلزام ایلشدی . دوغان چو چوق ارکک اولدینی تقدیرده پدیری شنکک یاپار ، اعلان مباهاات ایدردی . قیز اولدینی صورتده اوتانیر ، صیقیلیر ، قیزار ، و بدبخت یاوروی

[۱] (واعترلوهن ...) آتی نازل اولنجه بعضی عربلر بو آیتله اسنی عادتک تثبیت ایدیلدیکنی ظن ایلدیلر . حتی بادیه خلقتدن بعضلری حضرت پیغمبره مراجعت ایدره رک هوانک صوغوق والیه لرینک کفایتسز لکدن بجهتله عادت زمانده قادینلرک اودن طیشاری چیقاریلماسنی رجا ایتدیلر . لباسلر منی اونلره ویررسه ک بزم حالمز ؛ ویرمزه سه ک اؤک خارجنده قالمه مجبور اولان بو زواللیرک حاللری یک فنا اولور ، دیدیلر . بو مراجعت اوزرنده حضرت پیغمبر بو آیتله عادت کورن قادینلری اودن چیقارمق امر ایدلمهش ، یالکز حیض زمانده اونلره تقرب جائز اولمادینی بیلدیریلش اولدینی تفهیم اولونعشدر .

مشئوم یر فلاکت عدایدردی. عربلرک بوحالدری قرآن ده بلیغ بر صورتده نقل ایدیلکدهدر. (واذا بشر احدکم بالاتی ظل وجهه مسوداً وهو کظیم . یتواری من القوم من سوء ما بشره ايمسکه علی هون ام یدسه فی التراب - ایچلرندن بری بر قیز چوجوغنک ولادتیله مژدهلندیکی وقت غیظنی سینیه چکدرک حدتندن یوزی قاپ قارا اولور. کندیسنه ویریلن کوتو مژدهدن دولایی هر کسندن صافلانیر . بونی نه یاییم ؟ حقارته قاتلانهرق آلیقویایمی یوقسه طوبراغهمی کومهیم ؟ دییه شاشیرر قالیر . . .)

فقط مقوامتسوز چول ؟ قابل تحمل اوله بیلیمک ایچون ؟ ارکک قدر دکلسدهده ؟ قادینکده اشتراک مساعیسنه محتاجدی . ارکک غزوهلرده چاپوچلقله مشغول ایکن ، چادیرده چوجوقلره باقق ، دهوهلری صاعمق ، خرمانک لیقندن حصیر ، دهوهنک تویندن بورنوس اورمکده منحصرأ قادینه عائد وظیفه لر ایدی . بوندن باشقه قبیله بر باصفینه اوغرا دینی زمان ، محاربله صوطاشیمق ، اونلری شعرلره تشجیع ایتک ، مجروح دوشنلری تداوی ایلکده قادینلره عائددی . فقط بووظائف قادینلرایچون بر شرف و حقوق تأمین ایدمبوردی . عربک چادیرک ایچنده کی قادینی ایله چادیر دیره کنه باغلادینی دهوهسی آره سنده کی فرق پک آزدی . یعنی هرایکیسی ده توارث ایدیه بیلیر اموالندن معدود ایدی . وارث ، ولو باباسی اولان مورثک قاریسی اوزرینه رداسنی آتهرق « ماله وارث اولدیم کی قاریسنده وارثم » دیر واوندن صوکر قادینی ، ایستر کندی نفسی ایچون آلیقویمک ایستر ترک ایدوب - مهرینی آلق شرطیله - آخره دور و فراغ ایتک حقی کندنده کوروردی .

عرب هیئت اجتماعیه سنده قادینلر ایکی صنف تشکیل ایدیورلردی : (۱) حره لر ، (۲) جاریه لر . بوا یکی صنف قادینلر آره سنده پک اساسلی فرقلر واردی . عربک نظرانده جاریه سیله دیشی دهوهسی آره سنده هیچ بر فرق یوقدی . اونیده دهوهسی کی آلوب صائاردی . حتی عربلردن بعضیلری کنج و کوزل جاریه لر طویلایه رق بونلری استغلال و بغالینی یعنی زنالینی سرمایه تجارت ایدرلردی [۱] .

فقط حره لرک وضعیتلری بویه دکلدی . بونلر حقو قجه ارککلره مساوی طوتولماقله

[۱] « ولاتکرهوا فتیاتکم عل البغاء اذ اردن تحصناً لتبتغو عرض الحیاة الدنيا . . . » آینی

بوعات کریمه نک ظهور اسلامه قدر دوام ایتش اولدینی کوسترمکدهدر . صحیح مسلمده (جابر بن عبدالله) ک روایتنه کوره (عبدالله بن ابی) بغدادن یعنی اوتیه کینه بریکنه ناموسنی صانه رق افندیسنه یاره کتیرمکدن چکینن جاریه سنی دائماً تضیق ایتدیکندن بوآیت نازل اولمشدر .

برابر جاريه لر کجی ده تلقی ایدیلزلردی . بالخاصه منکه ، یترب و طائف کجی نیم حضری بقعه لرده کی اشراف قیزلری جمعیت ایچنده اولدقجه حائر موقع صاییلرلردی . حتی بعض شرفلی رؤسانک درایتلی قیزلری قبیله داخلنده بر جوق ارککلردن داها معتبر طوطولدیغی اولوردی . (بنی عدی بن النجار) قادیئلردن (سلمی بنت عمر) ، قریش قادیئلردن (خدیجه بنت خویلد) ، (هند بنت عتبہ) ، (عمرة بنت علقمة الحارثیه) ، مدینه قادیئلردن (ام عماره بنت کعب) ، (ام حکیم بنت الحارث) ایله عرب شاعره سی مشهور (خنسا) بو یوکسک قادیئلردن اوله رق تاریخده تام براقشلردر .

فقط بو مستقنا قادیئلر بر طرف ایدیلرسه عرب هیئت اجتماعیه سندن علی الاطلاق قادیئلرک انسانی بوتون حقوقه مستحق کورولملاکری آکلاشیلیمقده در . فی الحقیقه جاهلیه دورنده قادیئلرا یچون حق وراثت طانیلمیور ، قیزچو جوقلری دیری دیری مزاده کومولیور ، ارککلر هیچ بر حد طانیقمسزین ایستدکری قدر قادین آله بیلیورلردی .

عربلرک (واد) دیدکری قیز چو جوقلرینی دیری دیری کومک عادتک بنی تمیم ، قریش وکنده قبیله لری آره سنده متعمم اولدیغی آکلاشیلیمقده در . حتی بو قبیله لرک ایچنده قیزلری دیری دیری کومکچی حسنا تندن عد ایدئلر بیله موجود اولدیغنه (دفن البنات من المکرمات = قیزلری کومک خصائل کرمدندر) یولنده کی سوزلر شهادت ایتمکده در .

امام (مبرد) ، بنی تمیم آره سنده بو وحشی عادتک نه صورتله ظهور ایتمش اولدیغنه دائر شویله بر منقبه روایت ایدیور : « بنی تمیم (حیره) ده کی (آل لحم) امیرلرینه سنوی بر ویرکی ویریرلردی . برسنه بو ویرکی بی تأدیه ایده مدیلر . حیره امیری (نعمان) اوزلرینه عسکر سوق ایتدی . حیوانلرینی اغنام ، قادین و قیزلری اسیر ایلدی . بنی تمیم استدعای عاطفیتله نعمانه التجانه مجبور اولدیلر . اوده اسیر ایدیلن قیز و قادیئلردن ایسته یئلرک قبیله لرینه دوغمه سنه مساعده ایتدی . بوتون اسیر قیز و قادیئلر عودت ایتدیلر . یالکز (قیس بن حاصم تمیمی) نک قیزی (عمر و بن المشجر) ی سومش و اونکله اولنمش اولدیغندن باباسنک اویسه دوغمدی . زوجیله برابر قالدی . قیس ، بوندن منفعل اوله رق بر ده قیز اولادی دوغارسه قتل ایتکی نذر ایتدی . بو صورتله قیز اودلادلری دیری دیری کومک سیئ سی ظهور ایلدی [۱] . (مبرد) ک شوروایتی (واد) ک مبدائی ظهور اسلامه قریب بر زمانه اسناد ایتمه سی اعتباریله شبه لی کوروله بیلیر . هر حالده (واد) عمومی اولماقده برابر عربلر

آره سنده داها اسکی زمانلر دئیری موجود ایدی واک زیاده بنی تمیم آره سنده شایعدی .
(وَأَد) ک بوقیبله لر آره سنده نه قدر شایع اولدیغنی شور وایت کوسترمکده در [۱] : دینیلورکه
برکون حضرت محمد کریمه لرندن بری قوچاغنده اوله رق اوطور وکن بنی تمیم رؤساسندن
(قیس) حضوره کیردی . چوچوغنی کورونجه حضرت محمدله آره سنده شوبله بر محاوه
کچدی :

قیس . — یا محمد ، قوقلادیغکنز بوقویون کیمدر ؟

حضرت محمد . — قیزم ؟

. — امان نه دییورسکنز بنده بونک کبی بر چوق قیزلرم واردی . فقط هیچ برنی
قوقلامادم ، هیسنی دیری دیری کومدم .

. — بدبخت آدم ! قلبکده حسیات انسانییه ده می یوق . اولاد محبتی حس اتمیه چک
قدر قاتی یورکلی میسک ؟ . . .

عربلرک قیز چوچوقلرینی دیری دیری کوممه لرینک سبیلرندن بری ده اقتصادی ایدی .
چولده معشیت طاریغنی ، اولادیتشدیرمک مسئله سنی جداً مشکل بروضعیته صوقیوردی .
ارکک چوچوقلر آز بر زمان صوکره غارتلره اشتراک ایده بیلدکلرندن اونلرک اعاشه لری
پدرلرینک کوزینی اوقدر بیلدترمییوردی . فقط قیزچوچوقلری بویه دکلدی . فقر و ضرورنه
دوچار اولق احتمالندن ناش ابوین اکثریا قیز چوچوقلرینی دیری دیری کوممه رک اتلاف
ایدیورلردی [۲] .

قرآن کریم « وَاِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ = اوقیسات کونی که دیری دیری
کومولن قیزه هانکی کناهندن دولایی قتل اولوندی ؟ دیه صورولور . » آیتله قلب محمدی
بک زیاده متألم ایتدیکی بوقاریکی محاوره دن آکلاشیلان بومنفور ووحشیانه اعتیادی قالدیرمشد .

جاهلیت ده نکاح و طلاق

جاهلیت ده ارککله قادینک ازدواجی صور مختلفه ایله اولیوردی . بونلردن بری
بیلدیگمن طرزده اولان نکاحدی . ارکک طرفی قیزک باباسنه ، یاخود برادرینه ویا عمجه

[۱] (وَأَد) ، دیری دیری کوممک دیمکدر . کومولن قیزه ده (موؤده) دینیلیر .
[۲] قرآن کریم ده [وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ بَعْنِ رِزْقِهِمْ وَأَيَاكُمْ] آیتله عربلرک
بومنفور حادثی منع ایدیلشد .

وعمجه زاده لرینه یعنی بنفسته عصبه سندن برینه مزاجت ایدرهك (انعموا صباحاً) خطابيله سوزه باسلار، ایکی حائله آره سنده کی کفایتی ایضاح ایتدکن صوکره قیزی ایستردی . موافق جواب آئیندینی صورتده قیزك بدل بضعی اولان (صادق) ی یعنی (مهر) ی تعیین ایدیلردی . قیزی ایسته یین ارکک کندی قیله لرندن ایسه ولسی قیزه بعضی وصایاده بولونور، ارکک اولادله نائل اوله رق قیله نك عدد و شرفی آتیرماسی تمیاتی اظهار ایدردی . قیز یا بانجی بر قیله یه کیده جك ایسه یینه حسن معاشرته دائر وصایاده بولونور ، متعاقباً ارکک اولاد دوغوروب دشمنلرك عددینی چوغالتماسی تمی ایلردی [۱] .

قیزی آلمق ایچون ویریلن آغیرلق ، قیزك باباسنه ، اگر باباسی یوقسه بوندن صوکره کن دیگر یاقین عصبه سنه عا ئیدیدی . جاهلیت ده بر بابا قیزی ایسته دیکی ارککه ویره بیلردی . قیزك ویا ارککک رضاسنی تحصیله لزوم کورولمزدی . عربلرده بوندن باشقه برطاقم طرز ازدواجلر ده وار دی ، دوراسلامی ده منع ایدیلن بو عفت شکن طرز ازدواجلر شونلر دره : (۱) نكاه استبضاع . — نجیب بر ذریته مالک اولمق ایچون . قادینك طهری انسانسده قوجاسنك رضاسیله دیگر بریله مناسبتده بولونهرق دول آلماسندن عبارتدی . بر آدم ، زعمنجه اصل بر اولاده مالک اولمق ایستدیکی زمان زوجه سنه ، حیضدن پاك اولدینی بروقتده « کیت ، فلان ارککله مناسبتله بولون ، اوندن بردول آل ! » دیردی . قادین کبه قالنجیه قدر اونکله محامعتده بولونمازدی .

(۲) نكاح بدل . — ایکی ارککک زوجه لرینی مبادله ایتملری عادتی ایدی .

(۳) نكاح خدن . — حرملر آشکار اوله رق زنا ایدمه زملری . فقط کیزی دوست طوته بیلیرلردی . بو حاله (نكاح خدن) دینیلیر و بو نوع قادینلرده (متخذة خدن) نامی ویریلردی . فقط جاریلر آشکار اوله رق زنا ایدمه بیلیرلردی . بو نوع جاریلره (زانیه) و (مسافحه) دینیلردی .

(۴) اون کیشیدن آزاوالمق اوزره برطاقم ارککلر آره لرنده اویوشه رق بر قادین مشترک زوجه اتخا ذ ایدرلردی . قادین کبه قالیر و دوغورورسه بو ارککلری دعوت ایدر و اونلره « یابدیغکز ایشی بیلورسکز . ایشته بو چوجوق دوغدی ، دیر و اونلردن هانکی سنی سوش ایسه چوجوغی اوکا نسبت ایدردی . بو آدمده قبوله مجبور اولوردی .

(۵) برطاقم قادینلر کلنلری قبول ایتدکیرینه علامت اولمق اوزره قاپیلرینه بایراق آصار

وهرکلی قبول ایدرلردی. (بغیه) دینیلن بوقادینلر دوغوردقلری زمان آداملری طوبلانیر، بر (قائف) چاغیرلردی. قائف چوجوغی موجود ارککلردن هانکیسنه بکزه تیرسه، چوجوق اونک اولوردی.

(۶) نکاح شغار. — بعضی ارککلر، قالین ومهرویرمه حاجت قالمقسزین اولنه بیلمک ایچون قیزلرینی، همشیره لرینی وقارداشلرینک قیزلرینی یعنی وصیسی اولدقلری قادینلری مبادلده صورتیه آلیرلردی.

(۷) نکاح المقت. — باباسی اولان آدمک اوکی آنالرینی آلماسی عادتی ایدی. جاهلیتده باباسی، قارداشی ویا اوغلی ثولن کیمسه لارنا اونلرک زوجه لرینه صاحب اولوردی. ایسترلرسه او قادینی تزوج ایدرلردی. بونک ایچونده عباسی قادینک اوزرینه آثار وبوصورتله قالین ویرمه لزوم قالمقسزین اوقادین نکاحلی زوجه سی اولوردی. بونلر ایسترلرسه قادینی باشقه سنه تزویج ایدر وبوصورتده آرزو ایدرسه مهرک کندیلرینه ویریلرینی شرط قوشارلردی. بعضاً بوکی قادینلری ثولنجه یه قدر حبس ایتدکلری اولوردی. حتی متوفاک اوغلی کوچوک ایسه اوکلی والدینی چوجوق بویونجه یه قدر بکلندیریر، مسئله یی اونک حلنه براقیرلردی. قریشه کوره ولینک بوقادینه تصاحبی مباح اولدینی حالده اوس وخزجه کوره مجبوری عد ایدیلیردی. فقط قادین چابوق داورانه رق کندی قبیله سنه النحاق ایده بیلیرسه بوسارتدن قورتولورایدی. وارث ده اچابوق داورانه رق قادینک اوزرینه لباسی آتمغه موفق اولورسه آرتق قادین نشانلامش اولوردی. بوصورتله اوکی والدیه سی آلان کیمسه یه (ضیزن)، بواز دواجدن دوغان چوجغه ده. (مقتی) و (مقیت) دینیلیردی. مشاهیر عربدن (اشعث بن قیس)، (معیط)، (کنانه بن خزیمه) و (ابو عمر و بن امیه) نک ضیزن اولدقلری روایت ایدیلرکده در [۱].

نکاح متعه. — ولیرلرک موافقته لزوم کورولمکسزین موقت بر زمان ایچون عقد ایدیلن نکاحدی. نکاح متعه ده قادین کندی سمیه سنده قالیردی. قوجه سنه بر میزراقله برچادیر ویریردی. بوصورتله ارکک قاریسنک سمیه سنده بولوندقجه اوسمیه نک (حلیف) ی کی تلقی اولونور، ازدواج دوام ایتدیکی مدتجه زوج بوسمیه ايله برابر حرکت ایدردی.

[۱] زمان رسالتده (ابوقیس بن الاسلت) وفات ایدنجه اوغلی جاهلیت عادتیه کوره اوکی والدیه سی (کبشه) بی آلمق ایسته مشدی. کبشه ذات رسالتنهایه مراجعتله شکایتده بولوندی. بونک اوزرینه (یا ایها الذین آمنوا لا یجمل لکم ان ترثوا النساء) آیتی نازل اولدرق بومستکره عادتی قالیردی.

قادین متعه به نهایت ویرمک ایسته دیکی زمان چادیرک قایسنی اولجه بولوندیجی جهتک عکسی طرفه چویرردی. قوجهسی بونی کورنجه کندی سمیه سنه دوزردی. بواز دو اجدن حصوله کلن چو جو قمر قادینه عاند اولور، فلان قادینک چو جو غی دیه آنیلیرلردی.

(۸) مورخ (استرابون) وقتیه یمن ده باشقه برنوع ازدواج عادتدن بحث ایتمکده در. بو عاده کوره عائله نک ثروتی تقسیم اولونماق ایچون یالکز بویوک برادر تأهل ایدر، دیگر قارداشلر اولنه مزملردی. فقط بونلرده رسماً بویوک قارداشک زوجہسی اولان قادینله سر بستجه مناسبتده بولونمق حقی حائز طانیلیرلری (۱).

(۹) جاهلیتده مواخات صورتیه صنی قارداش اولان ایکی ارککک کرک مالاری و کرک زوجہلری مشترک اولوردی.

نکاح خصوصنده حجاب آور عاتلرده اتباع ایدن جاهلیت عربلری، زوجہلرک عددی ایچون هیچ برحد طانیبورلردی. ثروت و قوتی مساعد کورنلر، ایستدکلری قدر قادین و جاریه آله بیلیرلردی. . اون زوجہسی اولان عرب نادر دکلدی. (غیلان ثقی) نک اون، (قیس بن حارث اسدی) نک سکیز زوجہسی اولدینی خبر ویریلکده در. بونلر اسلامی قبول ایستدکلری زمان امر رسالتینهای ایله زوجہلرندن دورتدن فضله سنه اذن ویرمشلردی.

[۱] استرابون، بو عادت یوزندن ظهور ایدن شویله غریب بروقه نقل ایتمکده در: «برامیر، قیری اون دورت قارداشی اولان برآدمه ویرمشدی. قادین بویوک قارداشک زوجہسی اولوب کیجه اونکله قالیردی. فقط دیگر قارداشلرکده قادین اوزرنده حق انتقاعلری واردی. کوندوز بو قارداشلردن بری قادینک اودا سنه کبردیکی زمان عصاسنی قاپینک اوکنه برآقیردی. دیگرلری بونی کورنجه دوزلردی. قادین بو نهایتسز زیارتلردن اوصاندیفندن کیزلیجه اون بش قارداشک عصالری شکنده بر عصا یایدیردی. یالکز قالمق ایسته دیکی وقتلرده بو عصایی قاپیسنک اوکنه قویه رق از حاجاتدن قورتولاق بولی بولدی. برکون بوتون قارداشلر چارشیده بولونوردی بو حالدن استفاده ایتمک ایسته ین بر قارداش هان آوه قوشدی. فقط قاپینک اوکنده بر عصا کوردی. حالبوکه بوتون دیگر قارداشلرینک چارشوده اولدقلمی بیلوردی. ارکک شبهه ایدره ک قادینک باباسنک خبر ویردی، پدری کلدی. اوده قاپینک اوکنده عصایی کوردی. فقط قاپوی آچدقلمی زمان قادینک اوطده یالکز اولدینی کورولدی. قادین بو حیلہ یی نیچون ترتیب ایستدیکن اکلاتجه شبهه نک اساسسز اولدینی میدانہ چیقدی. »

عربلرده خرافه پرستلیک

کهرانت - عرافت

انسان ، کندییی ایچون مغلق ومبهم کورون شئونه قارشى فطرتاً آتشین بر شوق تفحصله مجبولدر . بوکبی معما آمیز شأن وحادثه لر؛ دوغرو یا کلش ؛ هر هانکی بر صورتله ایضاح وتعلیل ایدیلدکجه بوشوق تفحص سکون بوله مز ، انسانی دائمی بر صورتله یحضور ایدر طورر . ایشه بونک ایچوندرکه هر فرد نظر دقت وحیرتی جلب ایدن حادثه لر قارشوسنده ؛ ناصل اولورسه اولسون ؛ مطلقاً بر شکل ایضاح بوله رق کندینی آوومق مجبوریتنی حس ایدر . حادثه لرک حقیقی شکل ایضاحی بولمقده مشکلات کورونجه ؛ ذهنی طیرمالایان سؤاللردن قور تولق ایچون ؛ او حادثه لر کی کیشی کوزل برطاقم اسبابه ربط ایدر . بوصورتله عادتاً کندنی آلدانه رق ایشک ایچندن چیقمق ایستر .

مبهم ومغلق حادثه لری غیر حقیقی وظاهری سبیلره ربط ایده رک ایشک ایچندن چیقمق دماغلری اوزون اوزادییه تفکر واستدلال ایله مألوف اولمیان انسانلر ایچون پک طبیعیدر . بوکبی انسانلر صیغیجی ویوروجی دوشونجه لره قاتلانهمدقلرندن کندیلرینی یحضور ایدن جبل شوق تفحصی تسکین ایچون قارشولاشدقلری حادثه لره ظاهرآ آز چوق یاقیشیق آلان بر سبب بولور ، یا کلش اولدینی تحقق ایدر ویکیدن تحری مجبوریتی حاصل اولور قورقوسیه بوسبیک واقعه مطابق اولوب اولدینی آراشدیرمغه یاناشمز ، ایلك جمله ده بولدینی سببی حادثه نك حقیقی عللی اوله رق قبول ایدر .

بشریت ، طبیعت حقنده هنوز مثبت معلومات ایدینه مه مش اولدینی دورلرده مشاهده اولونان شئون وحادثات مغلق برر معما کوروندیکندن ؛ ایضاح ایتدیکمز اسبابدن ناشی ؛ ابتدائی انسانلر شوق تفحص سائقه سیله بونلره بر شکل ایضاح وتعلیل بولق مجبوریتی قارشوسنده قالمش وبوصورتله خرافه لر طوغمشدر . اسلامدن اول عربلرده پک ابتدائی برحاله بولندقلرندن ؛ بوسویه ده کی قوملر کی ؛ حادثات وشئونک غیر حقیقی ایضاحی صورینه بر چوق خرافه لر اویدورمش وبونلره حقیقت نظریله باقشلردر . ظهور اسلامه یاقین زمانلره یعنی جاهلیه دورینه عائد اوله رق روایت ایدیلن خرافلردن اکثرینک کائناتک ارواح ایله مالمال اولدیغنه اینانیلان دورلرک پس زنده انقاضی اولدقلرنده شبهه یوقدر . آئیمیز مرحله دینه سنک مولودی اولان بو عقیده یه کوره کائناتده مشاهده اولونان هر حادثه

آبی ویا فنا بر روحك ائیردر . تعبیر دیگرله جهانده وقوعه کان حادثه لردن انسانلره فائده بخش اولانلر (ارواح طیبه) طرفندن ، ضرر ویرنلرده (ارواح خبیثه) طرفندن ایقاع ایدیلکده در .

عربستان شبه جزیره سنك اولجه ایضاح ایتدیگمز وضعیت طبیعی سی عربلرده ارواح عقیده سنك سائر قوملره نسبتله داها زیاده انکشاف ایتسنی انتاج ایشدر . چونکه ایصنر وپایانسز قورقونج چوللر ، قوۂ واهمه بی ایشلتمك ایچون پك مؤثر برعامل اولمشدر . جاهلیه عربلرنده آنیزم ایله مناسبتدار اولان خرافوی عقیده لرك باشنده (عرافت) و (کهانت) بولومقده در [۱] .

عرفات ، لغتاً غائبدن خبر ویرمك معنا سنه در . عربلر غائبدن خبر ویردیکنه اعتقاد ایتدکلری کاهنلره (عراف) ویا (حازی) و (حزاء) دیرلردی [۲] . بوتون ابتدائی قوملر کی جاهلیه عربلری ده کهانت صوڪ درجه مجلوب و معتقد ایدیلر عرفلر نظرلرنده بالجه حادثه لرك عاملی اولان ارواح ایله مناسبتدار مستثنا انسانلردی . عرفلر مناسبتدار اولدقلری ارواحك یاردیمله هر شیشه قادرعد اولوندقلرندن پك محترم طوتولورلردی . چونکه انسانلره کله جك ایلک ویا قنالعك سبی اولان ارواحك بونلرك آرزولرینه کوره فعالیتده بولونه جقلرینه اینانیلیردی . عرفلر ، چولك پایانسز ساحه سی طولدوران ارواحك یاردیمله غیبدن خبر ویرمك ، ماضینك واستقبالک سرلرینی کشف ایده بیلمك ، خسته لری شفایاب ایتك قدرتی حائر طانیلیرلردی . بر مسئله ده شبهه دوشدکلری زمان عرفله مشاوره یه قوشار ، آره لرنده اختلاف و مخاصمه وقوعنده عرفی حکم اتخاذ ایدر ، خسته لقلرینك تداویمی ، رؤیالرینك تعبیری ، استقباللرینك کشنی ایچون ینه اوکا مراجعتده بولونورلردی .

عرفاده آغری و صیزی کی خسته لقلر ایچون افسون یابار ، دعوالری حل ایتك اوزره قرعه اوقی آتار ، خرسزلری بولق ایچون قومقومه ایچنه اوفورر ، تعبیر رؤیا ایچون ده مهم

[۱] عرفات ، کتابت وزنده غیبدن خبر ویرمك معنا سنه در . بومعنا ده (کهانت) ایله مترادفدر . عرف ایله کاهن ده بر معنایه در . مع مافیه ، کهانتله عرفات آره سنده برفرق بولانلرده وارددر . بونلره کوره کهانت امور مستقبلیه ، عرفات ده امور ماضیه یه مخصوصدر . فقط ، دلالت ایستره امور مستقبلیه ایستره امور ماضیه یه عائد اولسون هرایکی سنده اساس غائبدن خبر ویرمکدر .

[۲] (حازی) و (حزاء) فظلری باقیجی معنا سنه اولوب اصلاً کلدانیجه در . کلدانیلر بولفظی (حکیم) و (نبی) معنا سنده استعمال ایدرلردی . عربلرده (حازی) و (حزاء) فظلرینی هم کاهنه همده منجمه اطلاق ایتشلردر . بویابی لفظك کلدانی الاصل اولسی عربلر آره سنده کهانتك انکشافنده کلدانی صابیلرینك دخلی اولدیغنی کوسترده در .

ومسج سوزلر سويلردی . مشكل ايشلر ايجون رمل دوکرويا براييله دوکوملر ياهررق اوزرلرينه اوفوروزی . خلاصه عربلرک اعتقادنجي کاهن مناسبتده بولونديغي ارواح واسطه سيله هرشيئي ، هر سري بيليردی . صنملرده کيزله ن ارواح ، کاهنلر وساحرلر ايله قونوشور ، سمده اولان بيتن شيلردن خبر ويرر ، اسرار کائناتي بيلد برردی .

عرب عنعنه سنک خاطره لرني محافظه ايتديکي عرافلردن اک اسکیسی (بنی سعد) کاهنسی ايله (شق) و (سطیح) اسملرنده کی کاهنلردر [۱] . عرفلرک ارواح وجنلرله مناسبتده بولونقلری حقنده کی عقیده صوک ایکی اسم اطرافنده برهاله اسطوره اورولمه سی انتاج ایشدر . (شق) ه عائد اسطوره یه کوره بوکاهن ، یاریم انسان شکلنده غریب یر مخلوق ایش . یالکیز برآیغی ، برآلی وبرکوزی وارمش ...

صرعه ، چارپيله ، تزول کی عضوی عارضه لری ارواحه نسبت ایدن ابتدائی ذهنیتلرک بوتلرله صبقی فبقی مناسبتده بولونديغنه اعتقاد ایتدکاری انسانلری غریب وخارق العاده برر اعجوبه شکلنده تحیل ایتلری پک طبیعیدر . ناصل که (سطیح) حقنده کی اسطوره ده غرابجه بوندن آشای دکلدر . بواسطوره یه نظرآده کویا سطیحک وجودنده هیچ کیمک یوقش ... بدننده کیمک اوله رق یالکیز قفاطاسی بولونیورمش . یوزی ده کو کسند ایش . وجودنده کیمک اولمديغندن برردن بریره کوتوردکاری زمان شیهته کی دوروب بوکر ده وه یه یوکلرلرمش . فقط کنديسی برشیه حدت ایتديکی زمان شیشوب قالقارمش ...

شق کی (سطیح) ک ده حقیقی برشخص اولديغنی شبهه دوشورن بواسطوره یه شامده اوطوردیغه دائر علاوه ایدیلن قید بونک صوکردن ترتیب ایدیلدیکنی کوسترن برتغا کیدر . مع مافیه ، بوتون افسانوی قهرمانلرکی خرافه لرله برر اعجوبه حاله صوقولان براییکی شخصک ده جاهلیه دورنده کاهنلریله شهرت بولان (شق) ، و (سطیح) اسملرنده ایکی عرافک خاطره لرندن دوغمش اولملری احتمالدن بعید دکلدر . اسلامیت داهبا برنجی عصر هجری ده مختلف ادیان واعقاداته مربوط قوملره حاکم اولنجه بوقوملرک کندي پیغمبر واعزه لری حقنده برچوق معجزوی منقبه لر نقل ایتدکاری کورمشلردی . اسلامیه کیرمش اولانلر ، بوتون بومنبه لر قارشوسنده ولادت محمدیه نک ده بوکی اعجازکار مناقبه

[۱] شق وسطیح حقنده کی منقبه لری نقل ایدن عرب مورخلری بونلرک ایران کسراسی (خسرو نوشروان) دورنده برحیات اولدقلرني قید ایش ، سطیحک (بنی ذهب) دن اولوب اصل اسمک (ربیع بن ربیع بن مسعود) اولديغنی وکنديسنک (سیل عرم) واقعه سنده تولد ایدره ک ولادت محمدیه کونی تولدوکنی ویش یوزسنه یاشامش اولديغنی علاوه ایتدی ده اونوتماشلردر .

پیرایه دار اولماسنی بر نقصان کئی تلقی ایتمش، فطرت بشریه ده کی میل تقلیدله اسملری عربلر آره سنده اگ قوتلی کاهن خاطره سنی یاشاتان (شق) و (سطیح) ک ولادت محمدیه نی تبشیر ایتدکلرینه دائر برر منقبه اویدورلمشدر. بو منقبه لرده معجزوی بر ماهیت ویرمک ایچون ده (ربیع بن نصر لخمی) ایله (خسرو نوشروان) ه برر رؤیا اسناد ایدیلش و بورؤیا لرکاهنلرده مخصوص براسلوبله تعبیر اولونمشدر.

ایکینجی عصر هجری ده ترتیب ایدیلدکلری محتمل اولان بو ایکی منقبه دن (ربیع بن نصر لخمی) یه اسناد ایدیلنی شوصوتله روایت اولونمقده در: «ربیع بن نصر لخمی برکون قورقولی بررؤیا کوردی. ارکان دولندن برمعبرصوردی. اونلرده (سطیح) ایله عربک مشهور کاهنی (شق) ی خبرویردیله. ربیع به بوایکی عراقی جلب ایتدیجودی. اولاسطیحی حضورینه قبول ایتدی. آراالزنده شویله برمحاوره اولدی:

ربیع بن نصر لخمی. — بکا دهشت ویرن بررؤیا کوردم. رؤیا مک نه اولدیغنک ونه یه دلالت ایتدیگنک ایضاحی سندن ایسترم؟

سطیح. — برفرس جری کوردک که مغرب طرفدن چیقدی. نعمت ارضنه (یعنی یمنه) دوشدی. بوراده هجمه لی هرشینئ ییدی، یتیردی. — رؤیایمی خطاسز سویله دک، تعبیری ده ایت!

. — اولکه کزه حبشیلر هجوم ایده جک، (ابین) ایله (جرش) آره سنده کی ممالکه حاکم اوله جقلر [۱].

. — بودیدیک مدهش برشیدر، عجا زمان حکومتمده می یوقسه صوکره می اوله جق؟
. — سزک زمان سلطنتکزدن صوکره اوله جق، بونلر آلتش یتش سینه صوکره کله جکلر، برزمانلر قاله جقلر، بالاخره عمومی مقاتله اوله جق، قورقورق هپسی قاجوب کیده جک.

. — اونلرک خروجندن صوکره یمنه کییم مالک اوجق؟
. — ارم ذی یزن اسمنده بری عدندن ظهور ایده جک، یمن ده اونلردن بر فرد براتقیاه جق.

. — یمن ده ملک و سلطنت قاله جقمی، یوقسه منقطع اوله جقمی؟

[۱] قاموس ومعجم البلدان ده (ابین) ک یمن خطه سنده جبل عدن ده بر موقع، (جرش) کده شامده (اردن) ناحیه سنده بربلده اولدینی بیان ایدیلکده در.

- منقطع اوله جق .
- یمن سلطنتک کوکفی کیم کسه جک ؟
- کندینه قبل علیادن وحی کان برنجی زکی قطع ایده جک .
- اونجی هانکی نسلدن کله جک ؟
- عدنان نسلدن کله جک و آخر زمانه قدر ملک کندی قوم وامتنده قاله جق .
- دهرک آخر و غایق وارمیدر ؟
- نهوت، دهرک غایق مخلوقاتک جمع وحشر اولدیفی بر کوندر . او کونده دنیاده محسن ومطیع اولانلر سعادت ونجاته نائل اوله جق ، مسی و کناهکارلرده شقاوت وعذاب کوره جکلردر .
- بوخبر ویردیکک شی حقمیدر ؟
- شفقه وفیرک حال انکشافنه یمن ایده رم که خبر ویردیکم شی حقدرو وقوع بوله جقدر [۱] .

[۱] فقال السطیح: رأیت حممة ، خرجت من ظلمة ووقعت بارض نعمة ، فأکلت منها کل ذات حمیمة قال الملك : ما اخطأت شیئاً فإفسیره ؟

- : لهبطن ارضکم الحبش ، ولیمکن مابین ابین وجرش !
- : ان هذا لغائط فتی کائن ، أتی زمانی أم بعده ؟
- : بل بعده یحییئن ، اکثر من ستین اوسبعین تمضی من السنین ثم یقتلون بها جمیعین وینخرجون منها هاربین

- : ومن ذا الذی یملک بعدهم ؟
 - : ارم ذی یزن ، ینخرج من عدن ، فایترک منهم احد ابالین
 - : هل یقطع الملك بعده ؟
 - : یقطع
 - : ومن یقطعه ؟
 - : بنی زکی یأتیه الوحی من قبل العلی
 - : ومن یمکن هذا النبی
 - : من عدنان
 - : هل لد هرغایة ؟
 - : نعم یوم تجمع فیه الاولون والآخرین ویسعد فیه المحسنون ویشق فیه المسیئون
 - : أوحق ما تخبر
 - : والشفق والقمر اذا اتسق انما نبأک به الحق
- النبیات مجموعته سی صابی ۴

منقبه يه كوره (ربيعہ بن نصر) ، سطيح ايله ياديني بو محاوره يي متعاقب (شق) ي حضورينه جلب ايدهر ك رؤياسنى صورمش ، اوده عينا سطيح كي جواب ويرمش ايمش .
منقبه نك اسلام عقيدہ سنى احتوا ايدن صوك قسمى بزه زمان تصنيعى پك كوزل
آكلاتمفده در . سطيحه اسناد ايديلن ايكنجى معجزوى منقبه ده كوياولادت محمدية اثناسنده
ايران كسراسى (خسرو پرويز) دونده (موبدموبدان) ك كورمش اولدينى رؤيانك تاويلده
خانددر . اسلام تاريخلرينه كچيريلن بومنقبه ده شوصورتله نقل ايديلكده در :

« خسرو نوشروان زماننده ايرانك موبدموبدانى بركيجه رؤياسنده برآلى سرکش
ده وه لرك بر بولوك عرب آتى يدهرك دجله يي كچدكارينى وايرانه طاغيلدقلىرى كوردى .
صبح اولوراولماز رؤياسنى كسرايه خبر ويردى . كسراده بوتون اركان دولتى وموبدلرى
جمع ايدهر ك بو رؤيائى اونلره نقل ايتدى . بو ائنده سنه لردن برى يانان آتشكده نك ده
بردنبزه سونديكى خبرى كلدى . كسرا نك انديشه سى بوس بوتون آرتدى . حيره حكمدارى
(نعمان ابن منذر) . خبر كونده رهرك برگاهن ايسته دى . نعمان ده (عبدالمسيح) ي كوندردى .
كسرا عبدالمسيحه رؤيائى و آتشكده نك سوندوردى كنى آكلاته رق بونلرك نه يه دلالت ايتدكارينى
صوردى . عبدالمسيح ده بونى آتجق (شام) ك شرقنده ساكن (سطيح) اسمنده كى كاهنك
بيله جكنى سويلدى . كسرا ، عبدالمسيحى ايضاحات الملق اوزره مأموراً سطيحه كوندردى .
عبدالمسيح شاهه واصل اولدينى زمان سطيح حالت نزعده بولونيوردى . عبدالمسيح دها
يچون كلديكى سويله مه دن سطيح كنديسنه : « عبدالمسيح سرعته كلدى . سطيح ايسه قبره
كبرمك اوزره در . سنى ملك ساسان كوندردى . سرايك صارصيلماسى ، آتشكده نك
سونمه سنى نه يه دلالت ايتديكى صوريبور ورده موبدموبدانك كوردى . رؤيانك تاويلنى
ايتيورك رؤياسنده برآلى سرکش ده وه لرك بر بولوك عرب آتى يدهرك دجله يي كچدكارينى
وايرانه طاغيلدقلىرى كورمشدى . اى عبدالمسيح ، اولدم تلاوت چوغاله ، سماوه واديسى
طاشه ، ساوه كولى باته ، نار فارس سونه ، شام آرتق سطيح ايجون شام دكلدر . عربك
شانى رفعت بولور وطن ايدرم كه محمدك ولادتى كلدى جاتدى . » [۱] ديهرك نولدى [۲] .

[۱] عبدالمسيح ، على جميل مشيح اتى الى سطيح بئتك ملك بنى ساسان لارتجاس الايوان
وخو دالتيران ورؤيالموبدان : رأى ابلأ صعباً تقود خيلاً عرباً قد قطعت دجلة وانتشرت في بلادها
يا عبدالمسيح اذا كثرت التلاوة وقاض وادى سماوة وغاضت بحيرة ساوة وجدت نار فارس فليس الشام
السطيح شاما يرتفع امر العرب واظن ولادة امر محمد قدا قتب
[۲] بومنقبه مختلف كتابلرده بربرلردن آرزوق فرقلى برصورتده قيد ايديلشدر . منقبه نك

برنجی وایکسجی عصر هجریده تقلیدی، سیاسی ومذهبی اسباب سائقه سیله اسکي کاهنلره اسناداً ترتیب ایدیلش بو کبی منقبه لر آز دکلدنر . امویلرک موقع حکومته کچه جکلرینه دائر یمن عراقه اسناد ایدیلن منقبه ده بونلردن برنجی تشکیل ایدر [۱]. احتمالک (هاشم) ایله

شکل وماهیتی ایکسجی عصر هجری محصولی اولدیغی کوسترمکده در . منقبه بی ترتیب ایدنلرک حضرت محمدک شانی اعلا کبی حسن نیته مقاون بر مقصد تعقیب ایتدکلرینی تخمین ایده بیلیرز . فقط خاتم الانبیانک علوشانی بوکی منقبه لرله بوبونولمک احتیاجندن مستغنیدر ، حضرت محمدک حقیقی حیاتی ، اتیری وبالخاصه فرقان مبین قارشوسنده هر هانکی بر منقبه ، نه قدر معجزه دار تصویر ایدیلیرسه ایدلسون یته سونوک وروحسز قالمغه محکومدر . خاتم الانبیانک علوشانی آکلامتی ایچون حیات حقیقه سنی اولدیغی کبی نقل وتصور ایتک کافیدر . عبدالطلبک حقیقی اوقادار بوبوکدرکه اعلا شانی ایچون ترتیب ایدیلرک هر منقبه ، اوبوبوکک یاننده بک سونوک و بک کوچوک قالیر .

[۱] بومنقبه شوصورتله نقل ایدیلور : « معاویه نک آنه سی (هند بنت عتبه بن ربیع) اولجه (فاکه بن مغیره) نک زوجہ سی ایدی . فاکه زنکین برآدم اولدیغندن اونده خصوصی برمسافر اوطه سی آرمشیدی . بورایه بلاستیدان هرکس کیرر ، حاضر بولدیغی ییکی بر ، چقار کیدردی . برکون (فاکه) ایله زوجہ سی (هند) بواوطه ده یالکز اوطویورلر مش . فاکه برسیدن طیشاری چیقمش . یالکز قالان هندده اویقوبه طالمش . بوانشاده خارجدن برآدم برشی بولورسه ییک ایچون بواوطه کیرمش . هندی یاتمش کورنجه هان سرعثله طیشاری چیقمش . فقط قابودن تلاشله چقاکن هندک زوجی (فاکه) به راست کلمش : ایچریه کیروب زوجہ سنک یانیدیغی کورنجه وسوسه یه دوشمش ، هنددن چیقان آدم کیم اولدیغی صورمش . اوده اوقوده اولدیغندن کیمسه بی کورمدیکی سوبله مش بوجواب (فاکه نک) نک سوء ظنی آرتیردیغدن « ارجی الی بیت ایک » یعنی « هایدی باباکک اویته ! » دهرک هندی بوشامش . حادثه خلق آرمسند دیدی قودی به سبب اولمش . هرکس هندک اوآدمله غیر مشروع مناسبتده بولوندیغنه حکم ایتمشلر . عتبه قیزی نه حقکده دیدی قودی آرتدی ، اکر زوجک دیدیکی دوغرو ایسه سوبله کندیسنی تولدیرتدیریم ، دیدی قودی بیتسون ، دکلسه یمن کاهننه مراجعت ایدلم . عصمتکی تصدیق ایتسون دیمش . هند ، بونک برافترا اولدیغنی سوبله مش . (عتبه) ده (فاکه) به کیده رک ، قیزی بک آغیر برشله اتهام ایتدک ، یمن کاهننه مراجعت ایدلم ، آرامزده حکم اولسون ، دیمش . فاکه ده قبول ایدرک منسوب اولدیغنی بنی محزومدن جماعت آلمش . عتبه ده عبد منافدن برجماعت آلمش . هندده برابر اولدیغنی حالده یمنه کبتمشله . یمنه کلندکری زمان عتبه قیزی نه یارن صباح کاهنی کورمکچر دینجه هندک یوزینه برتغیر کلمش . عتبه بوتغیری کورنجه یوز کده کی تغیر قباحتلی اولدیغنی کوستریور ، دیبه قیزی توپیخ ایله مش . هند ، کندمدن شیهه ی یوقدر ، فقط کاهنک دوغرونی سوبله یه جکندن شیهه ایدیورمده اوندن یوزم بوزولدی ، دیمش . عتبه اولا کاهنی تجربه ایدلم دهرک آنک ترسندن برآرپا دانه سنی آلهرق حیوانک ذکرینه صوقدقندن صوکره کاهنه کبتمشله . عتبه کاهنه برایشک تحقیق ایچون کلدک ، ایچمده صاقلادیم سری بکاسولنه ، دیمش . کاهن « خبأت ثمره فی کرة » یعنی برثمره بی ذکره ادخال ایدرک صاقلادیکز !... جوانی ویرمش عتبه بوسوزک ایضاحتی ایسته مش کاهن « حبة برادخلتها فی احلیل مهر » یعنی بغدای دانه سنی فرسک قامشنه ادخال ایتدیکز ، دهرک اولی سوزینی تصریح ایلش بونک اوزرینه عتبه کندیلرله برابر کان

(امیه) آرمه سنده برمنازعه ظهور ایتدیکی و بونک کاهن خزاعی طرفندن فضل ایدیلدیکی حقتنده عرب تاریخلرنده کورولان منقبهده بوماهیته در [۱].

کاهنلر ، کندیلرینه مخصوص قیسه قیسه جمله لردن متشکل مسجع ومقنی براسلوب ایله تمایز ایدرلردی . کشفلرینک خلاقی ظهور ایتدیکی تقدیرده سوزلرینی تأویل ایده بیلمک ایچون مبهم ومعقد برطرزده سوزسویلرلردی . هر حالده کاهنلر یک ذکی وفراسطی انسانلردن اولورلردی . بعضیلری منسوب اولدقلری مملکت ویا قبیله نسیبتله کاهن خزاعی ، عراف قرشی ، کاهن یمانی ، کاهن حضرمی ، عراف یمامه کی اسمارله یاد اولونورلردی . یمامه عرفانک اصل اسمی (زرقاء) ایدی [۲].

اسلامک ظهوری تاریخلریده بر حیات اولان حمیر کاهنلرنین (خنافرین توأم) ایله

وآرملرنده هندده بولونان قادیلری کوستره رک، شوقادینلرک امرینه نظریته ، دیمش . کاهن قادیلرک یانته کیتیش . هر برینک اوموزلرینه آلیله اورهرق (کیک !) دیه اوکنده کپیرمیش . صره هندده کلنجه « انقضی غیر رسحاء ولا زانیه وستلین ملکاً اسمہ معاویه » یعنی زانیه و قبیحه اولدیفنک حالده سن ده کج ، یاقینده بر حکمدار طوغورمه حقیق که اسمی معاویه در ، دیمش . کاهنک بوسوزیله هندک معصوم وعقیف اولدینی آکلاشیلنجه فاکه کندیسنی تکرار تحت زوجیتنه آلتی ایسته مش . فقط هند قبول ایتمه مش . طوغه جی حکمدارک سندن باشقه سندن اولسنی آرزو ایدرم دیمش . صوکره هندی ابوسفیان آلمش و بوندن معاویه طوغمش »

[۱] قبل اسلام مکه تاریخندن بحث ایدرکن سویله دیکمز وجهله عرب مورخلرینه کوره قریش سیادتک هاشمه انتقانی قارداشی (عبدشمس) ک اوغلی (امیه) خوش کورمه مش ، بر نزاع چیقارمش کندیسيله هاشم آرمه سنده منافره یعنی هانکیسنک شریفه مرجع اولدیفنک تعیینی ایسته مش ایش . قریش ده بعدالمنافره مغلوب اولان طرف الی دهده ویرمک ولون سنه مدتله مکدن چیقاریلقی شرطیله منافره نک قبولنه قرار ویره رک (عسفان) نام محله کی بنی خزاعه عرفانه مراجعت ایشلر . هنوز مقصدلرینی سویله مدهن کاهن خزاعی « والقمر الباهر والکوکب الزاهر والغمام المطامر وما بالجومن طائر وما اهتدی بعلام مسافر ، لقد سبقی هاشم امیه الی المأثر اولامنه وآخر = یاریلدا یان آیه ، ایشیلدا یان بیلدیزه ، یاغمور دوکن بولوطه ، هواده کی قوشلره ، یولجیلره مرحله لرینی بیلدیره ن علامتله یمنا ایدرم که مأثر و مکارمده اول آخر هاشم امیه به سبقت ایشدر » ، دیهرک هاشمک تفوقنی تصدیق ایشدر . بومنقبه نک بنی امیه دولتک سکوطیله عباسیلرک یعنی (بنی هاشم) ک موقع اقتداره کچدیکی زمانلرده حائد اولسنی ویا امویلره علیهدار اولان علویلر طرفندن اویدورلش بولونماسی مستعبد دکدر .

[۲] عربلر آرمه سنده عجمه سنک قیزیله اولان عشق وسوداسیله اشتهار ایدن (عروه بن حزام عذری) یمامه عرفانی شو بیتیه یاشامشدر :

فقلت لراف الحیمة داوئی فأنک ان أبرأنی لطیب

یمامه عرفانه دیدم که ، بنی تداوی ایت ! اکر بنی درد عشقندن قورتایرسه ک شهسز حقیق بر طیب سین !..

(سواد بن قارب دوسی) نك اسملری تاریخچه کچمشدر. بونلردن اولکیسی (معاذ بن جبل) نك ارشادیله اهتدا ایتش، ایکنجیسی ده کوردیکی بررؤیا اوزرینه حضور محمدی به کلهرک دین اسلامی قبول ایلشدر. عربستانده قادینلردن ده برچوق کاهنه لر یتشمشدر. بونلردن یمن کاهنه سی (طریفه) [۱] شجر ایله حضر موت آره سنده یاشایان (زبراء)، یمن ده همدان قبیله سنه منسوب اولان (سلمی)، حمیر کاهنه لرندن (عفیراء)، مکده شهرت بولان (فاطمه العنعمیه)، یمسامه عرافه سی (زرقاء)، حیره عرافه سی (قطیه سجاج)، و بنی سعد کاهنه سی عربلر آره سنده شهرت قازانمش واسملری تاریخچه کچمشدر.

اسلامیت، جاهلیه دورینک ابطال ایتدیکی اعتیاد و خرافه لری آره سنده کهانت و عرافتی ده اعتباردن دوشورمش اولدیغندن تنورایدن عربلر آره سنده آرتق اسملرینی تاریخچه براقه جق درجه ده شهرتلی کاهنلر، عرافلر یتشمه مشدر.

جاهلیه عربلری آره سنده کاهنلرک یاننده برده قائلر واردی. قائلر، آیاق ایزندن صاحبک کیم اولدیغی، برچوجک اشکالندن باباسی کیم اولدیغی تعیین ایدن آدملردی. قائلک چول حیانتک مولودی ایدی.

چونکه بادیه حیاتی عربلری کرک دشمنلرینی تعقیب ایتک، کرک قاجان کوله لرینی، غائب اولان ده وه لرینی آرایوب بولمق ایچون ایز سوره بیلیمک مهارتی اکتسابه مجبور ایدیوردی. بو مجبورت سائقه سیله پک ماهر قائلر یتشمشدر. قائلر آره سنده ایز صاحبک اختیار ویا کنج، ارکک ویا قادین، قیز، ویا طول اولدیغی کشف ایده جک مهارتده انسانلر بولوندیغنه دائر بر چوق مناقب روایت ایدیلشدر [۲].

[۱] عربلر آره سنده مشهور اولان عنعنیه کوره (طریفه) اک اسبی کاهنه لر دندر. کویا بوقادین (مأرب) سدنیک یقیله رق (عرم) سیلنک هر طرفی باصه جغنی وقوعندن اول خبر ویرمش و مأرب خلقی قورقه رق کندیسنه مراجعتله مطالعه سنی صورتقلری زمان اولره شو جوابله مقابله ایتش ایتش: «لاتؤموا مکة حتی اقول وما علفنی ما اقول الا الحکم المحکم، رب جمیع الامم من عرب و عجم، خذوا البعیر الشدقم فخصوه بالدم، تکن لکم ارض جرهم جیران بیت الحرم» یعنی سزه کیدیکز دینجه قدر مکیه کیتیه یکز، دیبه جکی بکا اوکره دن آنجق عرب و عجمدن بالجله امک ربی اولان حاکم محکمدر. شدم جنسندن ده وهی الکز. اونی قان ایله بویاییکز. بیت الحرمه مجاور اولان جرهمک یوردی سزک اولور... [اغانی، ج، ۳، ص، ۱۱۰]

[۲] الکسکین نظری قائلر (بنی مدلج) و (بنی مضر) قبیله لری آره سنده یتشیرلر مش. روایت ایدیلدیکنه کوره بویکی قبیله دن ایکی قائف برده وه ایزی کورمشلر. ده وه نك جنسی تعیین ایچون ایزی معاينه ایتشلر. برسی ده وه نك ارکک دیکری ده دیشی اولدیغی ادعا ایتش. آره لرنده

قیافک بر نوعی ده ایکی آدمک اعضالری آره سنده کی مشابهنی مقایسه ایتک صورتیه اونلرک نسب و ولادنده بر اولوب اولدقلرینی و سائر حاللرینی آکلامق اصولدر . قیافتک اولکی نوعه (قیافه لائر) ، بوایکنجی نوعه ده (قیافه البشر) دینلمکده در . قیافه لائر چول حیاتنک مولودی اولدیغی کی قیافه لبشرده عربلر ده کی اشکال نکاحک مولودی ایدی . جاهلیه دورنده معتبر اولان نکاحلر آره سنده بر قادینک متعدد ارککلرله ازدواجنه مساغ ویرن برشکل واردی . بونوع نکاحه کوره بر قادینک متعدد زوجلری اولوردی . قادین شاید حامل قالیر و جوجوق تولید ایدرسه زوجلرینی طوپلار و برده قائف دعوت ایدردی . قائف بو آدملرله جوجوعک اعضالرینی ، سیالرینی ، خطوط وجهیه لرینی مقایسه و آره لرنده کی مشابهنلره کوره پدرک هانکیسی اولدیغی تعیین ایدردی .

جاهلیه عربلر نده فالجیلر

جاهلیه عربلری بو کون وسطی آفریقانک ابتدائی قبیله لر نده کورولدیکی کی فالجیه بک جوق رغبت کوستریورلردی . علی العاده حادثه لره برفوق العادک اسناد و بونلرله تفأل ویا تشأم ایتک اعتیادی (عیافت) ، (طرق) ، (زلم) کی فالجیلقلری طوغورمشدی . عیافت ، قوشلرله تفألدی . قوشک اوچاسی وکچمه سیله ، اسم و سسیله ، تونه یوب قوم سسیله اجرا ایدیلردی . جاهل عربلر عیافته بک منهمک اولدقلرندن کاهنلر و قائللر کی برده عیافته اوغراشان طائلر واردی . قوشلرک یالکز اوچاسیله تفأل ایتک (طیره) ، قوشله تفأل ایدنده (زاجر) دینیلردی [۱] . قوشک اوچاسیله تفأل ایچون زاجر قوشی اوچوروردی . صولدن صاغه اوچارسه اوغورلی ، صاغدن صوله اوچدیغی تقدیرده ایسه اوغورسز صاییلردی . قوشک صولدن صاغه اوچاسنه (سانج) ، صاغدن صوله اوچاسنه ده (بارج) دیرلردی . بوصورتله تفأل ایچون هر وقت عائف ویا زاجرلره مراجعت ایدیلزردی . هرکس کندی کندینه ده قوش اوچورده رق تفأل ایده بیلیردی . سفره ویا آوه چیقان عرب یولده اوکنده بر قوش اوچارسه بوندن احکام چیقاریردی . قوش صاغ طرفدن اوچارسه بونی بر قال خیر عد

اختلاف چیقمش . ایزی تعقیب ایده ایده (بنی عامر) یوردینه چیقمشلر . اوراده ده وینی بولمشلر ، معاینه ایدره ک ده ویک خنثی اولدیغی کورده شلرمش [۱] زاجر ، منع معناسنه اولان (زجر) دن مشتقدر . قال اوغورسز چیقارسه عائف یوکسک سسله قال آچان آدمی نیت ایتدیکی شیدن شدتله منع ایتدیکی ایچون زاجر دینیلمشدر .

ایدر ، نول طرفندن اوچارسه تشام ایدرک او ایشدن واز کچردی . یابانی قارغه یشیل . یاپراقلی برداله قونارسه خیره ، قورو برداله قونارسه شره علامت تلقی اولونوردی . بر قوشک قوندیغی محالره ، قوندقدن صوکره اؤتمه سنده باقهرق خیرویاشر احکام چیقاریرلردی . عیافتک منشای آنیمیزم عقیده سیله مناسبتداردر . عربلرک نولن بر آدمک روحنک قوش شککنده مزاری باشنده طولاشدینی یولنده کی عقیده لری ده طیره ایله آز چوق . علاقه دار کوروله بیلیر . عیافت و طیره ، حضرت محمد طرفندن شدتله منع ایدیلن اولدیغندن دور اسلامی ده عربلر اسکی دوشکونلکلرینی محافظه ایتمه مشرلدر [۱] .

طرق ، طاشه آل دوندورمق صورتیله اجرا ایدیلن برنوع کهانندی . بنوع کهانن اکثریا قادیلر طرفندن اجرا ایدیلردی . طرق کهانتیله متوغل اولانلرده (طراق) دینیلردی . طرق صورتیله تقال عادتک عربستانده یاشادیغی بیلدیکمز فیتیشیزم ایله مناسبتدار اولسی مستبعد دکلدر . هر طاشه تقال اولونمدیغنه وکندیسیله تقال ایدیلان طاشلره برماهیت مخصوصه عطف ایدیله سنده کوره بنوع طاشلرک اولجه (فیتیش) اولان طاشلر اولملری بک محتملدر .

ازلام ، اوقلرله تقالدر [۲] . قریش ، کندیلرنجه مهم کوردکلری ایشلره تشبث ایتمدن اول کعبه ده کی (هبل) ک اوکنه کلیر ، بتک محافظتی نزدنده محفوظ اولان یدی اوقله تقال ایدرلردی . بو اوقلردن بعضیلری اوزرینه (امرنی هبل) ، بعضیلری اوزرینه ده (نهانی هبل) و دیگرلرینه (غفل) اشارتلری یازیلی ایدی [۳] . قال انناسنده برنجی اوقلردن چیقارسه اوغورلی صابیلیر ، نیت ایدیلن ایش بایلیردی . ایکنجیلردن چیقارسه اوغورسز کورولور ، بر سنه کچمه دجه تقال تکرار ایدیله مزیدی . اوچونجیلردن چیقارسه انتظار ایتمکسزین تکرار تقال ایدیلردی . اوقلرله تقال ایتمک ایستین کیمسه برهدیه ایله (هبل) ک محافظنه کیده رک مقصدینی سویلردی . محافظده (هبل) ک اوکنده ازلامی حاوی طوربه آلی صوقهرق براوق چیقاریردی . چیقان اوق ، سبب تقال اولان ایشی یایوب یایماقدن هانکیسنه دلالت ایدیورسه قال آچدیران او وجهله حرکت ایدردی .

[۱] کهانن وعرافتک منته دائر (لاکهانه بعد النبوة) و (منانی کاهنا او عرفا فقد کفر بما انزل علی محمد) کی حدیثلر روایت ایدیلکده در .
[۲] ازلام لفظی زانک فتحیله (زلم) ویا زانک ضمیله (زلم) ک جمیدر . زلم . یلکسز ، تمرنسز اوق دیمکدرکه بوکافاک کسریله (قدح) ده دیرلر .
[۳] (غفل) غینک ضمی وفانک سکونیه در . غفل ، اشارتلی اوقلره (منیج) دینیلیردی .

جد نبوی (عبدالطالب) ك بئرمز می كشف ایدرك عربلر آراسنده شهرت و حرمت قازانماسی چكهمه بن عم زاده لرندن برینك تعریضی اوزرینه اون اركك اولادی اولدینی تقدیرده برینی كهیه قریان ایدركنه دائر اولان عهدینك اجراسی ایچون (هبل) ك او كنده ازلام ایله قرعه آتدینی و قرعه نك اوغول لرندن عبدالله اصابت ایتدیكي حقنده كي منقبه ، (استقسام بالازلام) . مثال تشكيل ایدر . بومنقبه نك حضرت ابراهيمك اوغلی اسماعیلی قریان ایتدیكنه دائر اولان اسكي منقبه یه تطابق ایتدیكنه نظراً تاریخی ماهیتی موجب تردد اولسه بیله قرآن کریمده ده ذکر ایدیلان (استقسام بالازلام) ك سورت اجراسنی كو سترمك اعتباریله شایان قید كوروله بیلیر .

عیافت ، طیره ، طرق وزلم حضرت محمد طرفندن شدتله منع ایدیلش اولدیغندن عربلر تدریجاً اسكي دوشكونلكلرینی ترك ایلشلردر [۱] .

م . شمس الدین

[۱] هر نوع قلیلیك منعه دائر برچوق احادیث مرویدر بونلردن بر قسمی بوجه آتی قید ایدیورز :

(۱) ليس منا من تطير ولا من تطيره اوتكهن اوتكهن له او تسحره :

(۲) الطيرة شرك

(۳) العیافة والطيرة والطرق من الجب